

Josep Miró i Ardèvol es replanteja el fet català de cara al segle XXI

«La imatge dels catalans a Espanya és un fracàs pedagògic del catalanisme polític»

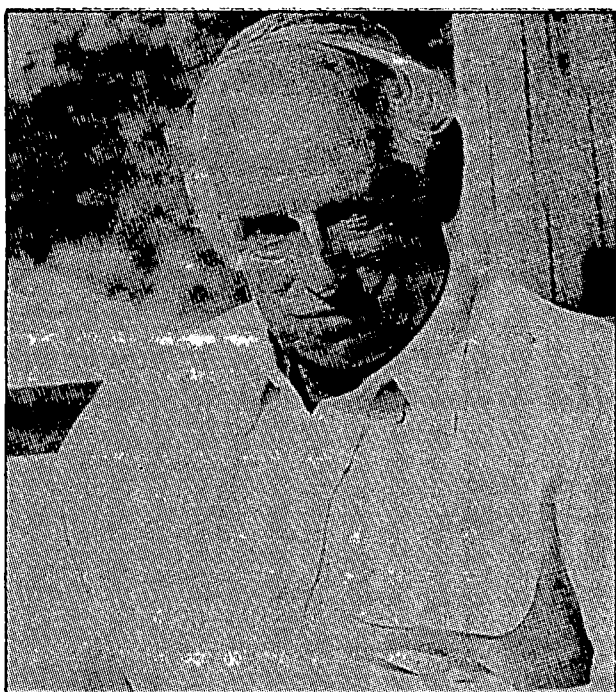
Josep Miró i Ardèvol, exconseller de la Generalitat de Catalunya, es dedica des de l'any 1990 a l'activitat privada en els camps de la consultoria empresarial i política. Ha escrit en forma d'assaig el llibre *Més enllà de l'autonomia. Un catalanisme per al segle XXI*, on exposa algunes respostes sobre les possibles sortides a la qüestió nacional catalana.

Segons l'autor, el problema català prové de la manca de traducció política coherent de la identitat catalana, però també de la poca pedagogia i de la poca

claredat a l'hora de proposar projectes de futur per part dels dirigents polítics.

D'altra banda, Miró creu que l'Església catalana va jugar «un paper essencial» en el procés de represa del catalanisme polític. Amb tot, quan es refereix a la situació actual, considera que l'Església de Catalunya té poca força al Vaticà i que «el primer que ha de fer és ser Església i ser realista».

Entrevista a les pàgines 3 i 5

L'escriptor, mort recentment, és autor de «Cant espiritual»

La poesia de Blai Bonet, testimoni de transcendència

El 21 de desembre va ser notícia la mort del literat mallorquí Blai Bonet. L'autor de llibres com *Cant espiritual*, *L'evangeli segons un de tants* o *Nova York* sempre va destacar com un gran coneixedor del llenguatge i de la mística feta quotidianitat: les seves paraules sabien expressar la intimitat de la relació

amb Déu. En la seva recerca per comprendre la transcendència, Bonet ens ha deixat poemes i frases que colpeixen l'ànima i permeten expressar en paraules aquest misteri infinit que anomenem Déu.

Pàgina 6

7 Pla de restauració de la catedral de Barcelona

11 Missatge de Nadal del Sant Pare

14 Michel Quoist: l'adéu a un sacerdot carismàtic, amic i confident

Editorial

Coratge i obertura a la societat

La primera sessió del curs del Consell Pastoral Diocesà de Barcelona, celebrada el 22 de novembre de 1997, va aprofundir sobre l'eix central de l'evangelització, com en altres ocasions anteriors, d'acord amb el contingut i les resolucions aprovades corresponents al primer tema del nostre Concili Provincial Tarraconense. Aquest cop, però, el mètode va ser diferent: quatre experts van ser convidats a exposar la seva visió sobre la situació actual de la nostra societat, des del punt de vista cultural, polític, econòmic i dels mitjans de comunicació.

Les opinions del pare Andreu Marquès i dels periodistes Carles Sentís, Josep Maria Ureta i Josep Cuní, formulades amb tota llibertat, van servir de punt de partença per al diàleg posterior —ric i profund— amb els prop de cent membres que van assistir al Consell Pastoral Diocesà entre els quals hi havia representants dels diferents arxiprestats i moviments. Després d'escoltar aquestes opinions, el debat es va centrar en quin hauria de ser el paper de l'Església avui, amb vista a l'evangelització.

Un dels periodistes que va intervenir, Josep M. Ureta, va demanar sense embuts a l'Església «més coratge ètic» en la seva actuació —tot matisant, encertadament, que aquest concepte no el podem reduir als bisbes, sinó que engloba tothom. Una petició, la d'alçar la veu sense pors, per exemple, davant dels casos de corrupció que es produeixen arreu i que també es podria aplicar a molts altres àmbits, com ara l'ús dels mitjans de comunicació, tal com va subratllar un altre dels ponents, Josep Cuní. O ens tanquem a casa —va insistir amb vehemència el conegut periodista radiofònic—, o plantem cara i «sortim a predicar» a la plaça pública

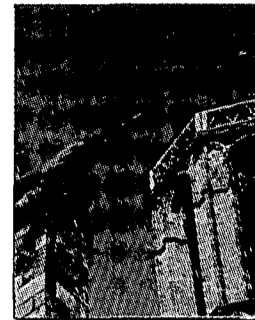
d'avui, els mitjans de comunicació, amb una actitud decidida i valenta, sense temor a la confrontació d'opinions i al debat plural.

Precisament, pocs dies després, en un programa de debat a la televisió pública del nostre país, *Domini públic*, es va tractar el tema de l'existència de Déu. En aquest marc, diverses persones de la nostra Església van participar-hi per expressar clarament la seva fe i la seva opció personal com a homes i dones creients. Religiosos, filòsofs, científics, polítics, estudiants i el mateix cardenal Carles van oferir el seu testimoni personal, obertament, en contraposició a altres persones que van manifestar l'opinió contrària.

Encara avui, algunes de les persones que van prendre part en l'esmentat programa, que va tenir més d'un milió de teleespectadors, reben l'adhesió de ciutadans anònims que els van seguir en directe. En més d'un cas, les paraules de suport han donat pas a un sincerament i a un diàleg fecund, a l'auto-bús o en una cafeteria, sobre les dificultats de viure la fe en el nostre món d'avui...

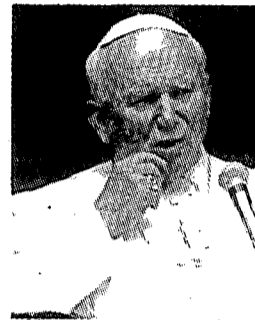
L'Església té per a moltes persones, malgrat tot, una credibilitat que la converteix en un punt de referència. El tresor en gerres de terrissa del qual som dipositaris l'hem de saber transmetre amb joia i convenciment als homes i les dones que viuen al costat nostre. Sovint, per recança o per complexos de tota mena, optem pel silenci i, potser, paradoxalment, tendim al discurs victimista del «no ens entenem». Tanmateix, oblidem que sectors importants de la nostra societat troben a faltar que siguem capaços d'expressar la nostra identitat i els nostres plantejaments, amb valentia. En una paraula, ens reclamem coratge.

Sumari

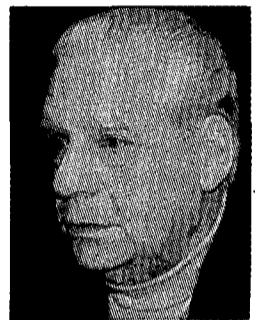
7

Pla de restauració de la catedral de Barcelona

11

Missatge de Nadal del Sant Pare

14

Michel Quoist: l'adéu a un sacerdot carismàtic, amic i confident

20

Carme Serrallonga, una vida abocada a la cultura catalana

24

Cinema i teatre: avui va d'àngels i de pirates

CATALUNYA+ CRISTIANA

Direcció: Mn. Manuel Valls i Serra

Coordinació: Núria Oriol i Palarea

Redacció: Glòria Carrizosa, Miquel Àngel Codina, Francesc Gamissans, Marta Puyol, David Vidal

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Núria Albert, Montserrat Albert, Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Rosa Collell, Guillem Farré, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Justo López Melús, Jaume Mora, Josep Nadal, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Saumell, Pere Tena, Josep Ventura, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA; Raquel Planas, VIC

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Impressions Intermarcals S.A. Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. (93) 878 84 03. Fax (93) 878 82 12 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

l'entrevista

«L'actual marc europeu no resol cap problema al nacionalisme català»

■ Josep Miró i Ardèvol, empresari i polític

Josep Miró i Ardèvol, exregidor de l'Ajuntament de Barcelona (1979-1984), exdirector general d'Afers Interdepartamentals (1981-1984) i exconseller d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya (1984-1989), dedicat de l'any

1990 ençà a l'activitat privada en els camps de la consultoria empresarial i política, ha formulat en forma d'assaig al llibre *Més enllà de l'autonomia. Un catalanisme per al segle XXI* (Columna) algunes de les respostes als seus dubtes sobre les

vies de sortida a la qüestió nacional catalana. La contraportada promet que és una de les reflexions més sinceres, completes i directes que s'han fet sobre el nacionalisme català i la situació de la nació catalana.

El problema català prové de la manca de traducció política coherent de la identitat catalana, però també de la poca pedagogia i de la poca claredat a l'hora de proposar projectes de futur per part dels dirigents polítics, hi diu Miró. «El nacionalisme català és molt *sui generis* —assegura l'autor— perquè no demana un estat propi i perquè no apel·la en les seves reivindicacions a la legitimitat històrica anterior al 1714.»

—¿Com van començar a germinar aquestes preguntes i respostes sobre el fet nacional?

—El llibre va començar com un exercici d'interrogants personals, en forma de notes, quan no tenia pensat que fos un llibre. Eren els anys 1989 i 1990, quan encara era conseller, i vaig començar a escriure notes perquè veia les coses «espesses».

—Què vol dir amb «espesses»?

—Espesses en el sentit nacional, és a dir, dubtava de si el camí emprès portava a cap banda o més aviat ens duria cap a la frustració. Vaig deixar el Departament el gener de 1990 i també vaig deixar de prendre notes. El 1993 vaig començar a pensar que tenia algunes respostes als interrogants que m'havia fet.

—¿El problema català és que ens sentim més que una comunitat autònoma però som menys que un Estat o que, de fet, no sabem què volem ser?

—Hi ha una dimensió subjectiva del problema català. Les persones d'aquest país fan, d'una banda, una afirmació d'identitat clarament diferenciada respecte el que és la identitat espanyola, però no en fan una traducció política prou coherent amb aquesta afirmació identitària. També hi ha, evidentment, una dimensió objectiva: durant una sèrie d'anys s'han produït uns forts corrents migratoris que han arribat quan Catalunya no existia com a realitat política, quan era quatre províncies espanyoles. Aquests corrents, a més, se'ls va tancar urbanísticament en nuclis aïllats. M'interessa remarcar que no és que la

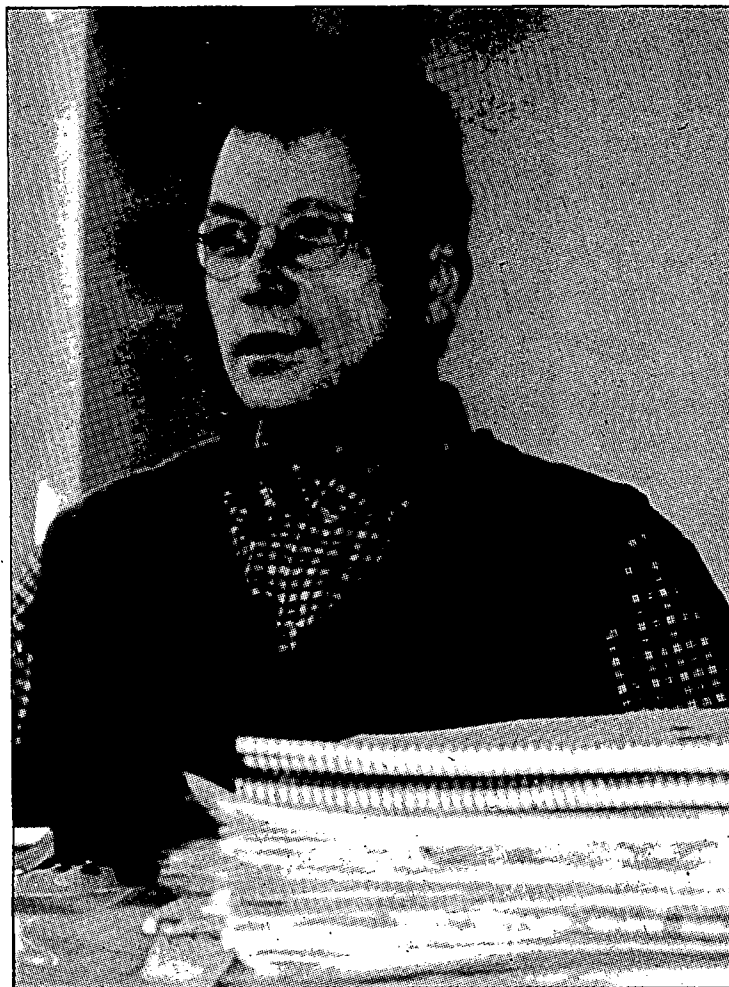
nova gent —que ara ja no es pot dir que sigui nova gent— fracturés la consciència nacional, perquè ja tenien prou problemes, sinó que les condicions en què es van fer aquelles migracions van accentuar els dubtes propis dels catalans, aquesta mena de por a la llibertat que els catalans acabem tenint.

—Sabem que som diferents, doncs, però no sabem com formular-ho políticament.

—Perquè els partits polítics que haurien de fer la pedagogia en aquest sentit, i concretar les explicacions a aquest poble que no sap què se sent, no han excel·lit en la seva feina. Una feina que, d'altra banda, no era gens fàcil, després de la dictadura. Cal mirar enrere i reflexionar. Prat de la Riba i Francesc Macià, dos homes que presenten objectius clars, cadascú amb els seus matisos, van ser seguits per la majoria del poble català. La confusió política de la gent respecte la qüestió nacional neix de la confusió dels propis dirigents que no exposen projectes clarament identificables.

—Això, d'altra banda, inquieta l'Estat espanyol, que voldria tancar el marc autonòmic mentre que des del nacionalisme majoritari de CiU es pretén, contràriament, retocar-lo i eixamplar-lo sense acabar de saber on es vol arribar.

—Trobo que el dèficit més important del nacionalisme català és la fractura de la legitimitat històrica i política de les seves reivindicacions. El nacionalisme català és molt *sui generis* per dos motius. En primer lloc, a diferència de tots els altres nacionalismes del món, no reclama un estat propi; hi ha petits cor-

Josep Miró i Ardèvol.

rents que el reclamen, però el tronc central no. En segon lloc, la ruptura de la legitimitat històrica de les seves reivindicacions.

Catalunya tenia unes constitucions que la dotaven d'una sobirania al temps de l'anomenat Estat compost dels Àustries, quan hi havia dos estats en un: el castellanoandalús i el de la Corona d'Aragó, dins del qual Catalunya tenia les seves pròpies constitucions; com Mallorca, València o Aragó. Pel fet, purament, d'una derrota i d'una conquesta militar aquestes constitucions es perden el 1714, després del Decret de Nova Planta. Hauria estat absolutament raonable que el catalanisme hagués afrontat la seva continuïtat reclamant aquesta devolució dels drets propis, però no es fa. Sí que ho van fer, en canvi, els bascos i els navarresos, o més recent-

ment els escocesos amb la seva *devolution*.

—Sense apel·lar a la legitimitat del retorn dels drets col·lectius tot el que s'obté sembla una concessió, una gràcia de l'Estat. Concessió que ràpidament s'equipara amb la resta de comunitats autònomes per no semblar un greuge comparatiu.

—Però aquest mecanisme d'horitzontalitzar, és a dir, de concedir el mateix a tothom per igualar l'estatut català, té un problema gravíssim, que és que es troba esgotat. L'Estat no pot assumir aquesta despesa, a més que és improbable que a La Rioja demanin un cos de policia autonòmica. Cal no oblidar que el nostre discurs nacional té sentit i coherència perquè podem apel·lar a aquesta legitimitat històrica. Nosaltres hem de demanar la derogació del

Decret de Nova Planta, la restitució de les constitucions que hi havia fins al 10 de setembre de 1714 i l'actualització d'aquestes constitucions de la mateixa manera que s'ha actualitzat el dret civil català. Això és un objectiu lògic i es pot fer tècnicament en el marc de l'actual constitució, perquè la disposició transitòria primera, en una lectura molt generosa, ho admetria. Això seria el més senzill. I si no és possible, el moviment català, tot prescindint de les fronteres entre partits, hauria de demanar una modificació constitucional.

—Des de Catalunya sembla que s'ha assumit el moviment europeu amb més convicció i alegria que a la resta de l'Estat. ¿Pot tenir relació amb les ganes de trobar un nou marc

(Segueix a la pàg. 5)

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

El País de Jesús, com a
«pelegrins de la Paraula»

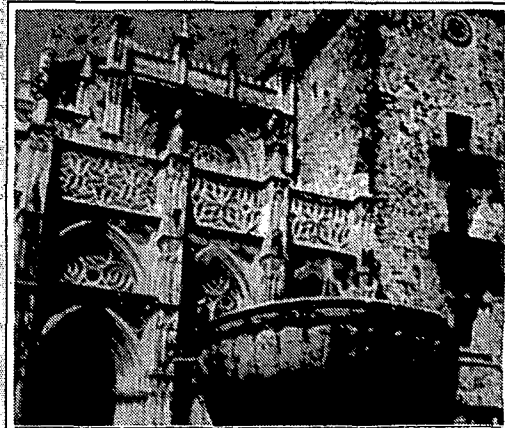
Del 16 al 23 de febrer
De l'11 al 18 de maig
Del 3 al 10 d'agost
Del 21 al 28 de setembre
Del 16 al 23 d'octubre
Del 9 al 16 de novembre
Del 28 de desembre
al 4 de gener

Anar-lo a conèixer és una bona
preparació per al Jubileu
de l'any 2000.

Del 8 al 20 de març **RUTA DE L'ÈXODE** (Sinai / Jordània / Jerusalem)

Tot refent el camí cap a la
Terra Promesa.

Del 15 al 24 d'abril **EXTREMADURA**

Arrels històriques i religiositat del
país dels «conquistadors».

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

De l'1 al 9 de juny **RUTA MONÀSTICA CENTREEUROPEA** (França / Suïssa)

Alguns dels camins d'Europa,
que continua fent camí.

De l'1 al 9 de juliol **IRLANDA** L'Illa Maragda

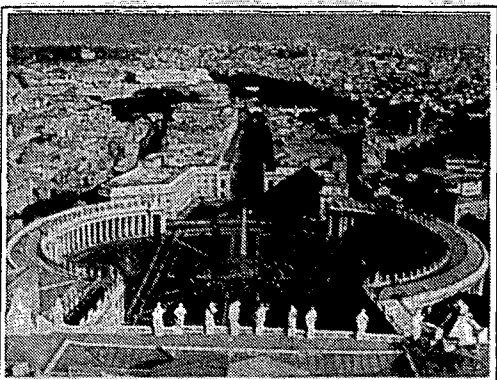
Als extrems de la civilització
durant l'alta Edat Mitjana.

De l'1 al 13 d'agost **CANADÀ: Costa Oest i Muntanyes Rocoses**

Alberta i Colúmbia Britànica, amb
les seves belles naturals.

PODEU DEMANAR MÉS INFORMACIÓ

Del 5 al 10 d'octubre **ROMA** amb Nàpols / Pompeia / Subiaco

Com qui va a les pròpies fonts:
cristianes i culturals.

Del 26 novembre al 12 de desembre **XILE / ARGENTINA** i creuer a l'estret de Magallanes

Tot l'encant dels Andes i del
majestuós con sud-americà.

Del 27 de desembre al 3 de gener **XIPRE i CRETA**

Història i cultura de les grans illes
de la Mediterrània oriental.

Josep Miró i Ardèvol

Empresari i polític

(Ve de la pàg. 3)

polític en què el país trobi un millor emplaçament?

—Europa ens interessa per moltes raons. Al marge de la política, per exemple, per l'econòmica. Ara, pensar que Europa ens resoldrà el problema... aquí és on comença l'error. En el marc actual, Catalunya pintarà a Europa el que pot pintar una regió espanyola, és a dir, molt poc, perquè les regions pinten realment poc a Europa. Seria diferent que Catalunya aconseguís un estatus especial, que recuperés aquesta fórmula confederativa arran de la recuperació dels drets anteriors al 1714. Però en el marc actual, Europa no resoldrà cap problema al nacionalisme català. Més aviat, fins i tot, li pot comportar algun problema, com s'ha vist en la intervenció que les autoritats europees han fet arran de l'etiquetatge en català.

—¿Creu que la consciència nacional catalana creix o bé s'estanca al voltant d'un catalanisme merament cultural que es dilueix quan es vol vertebrar políticament?

—Si mirem les enquestes en què hi ha preguntes de la mena «vostè se sent més català que espanyol, només català, tant català com espanyol», etc., veiem que hi ha un pinyol dur d'una quarta, o cinquena part del país que contesta «català i punt», i després un altre sector que diu «més català que espanyol» i que sumat a l'anterior grup s'acosta amb molta facilitat al 50%. El treball que resta per fer per augmentar més aquests

Miró creu que l'Església ha de ser primer «una bona Església».

percentatges és, sobretot, d'una adequada pedagogia: una definició clara de quina és la proposta política concreta, una explicació de quins serien els beneficis per a tots els ciutadans de Catalunya, amb independència de la seva llengua, si es fa una reclamació legitimada històricament.

—Dins d'aquesta reclamació, a més de la devolució de les constitucions, què més caldria contemplar?

—Sense dubte, el pacte fiscal, posar fi al terrible desequilibri que hi ha entre el que la gent de Catalunya paga a l'Estat i el que l'Estat li retorna. Això s'agregarà els pròxims anys dins del marc europeu, i provocarà cada cop més una pèrdua de productivitat per al país, ja que es materialitza en un dèficit crònic

d'infraestructures.

—Malgrat aquesta realitat provada numèricament, des de Madrid encara es percep els catalans com gent que xucla de les arques de l'Estat.

—Això és un fracàs del catalanisme polític. Si s'ensenyen els números des del començament...

—Sembla que ens estimen poc, però potser és que en realitat ens

estimen massa, és a dir, veuen poc viable un Estat espanyol sense Catalunya i això els fa posar nerviosos.

—No sé si ens estimen poc o molt, però això que dius em sembla molt exacte. Els costa percebre l'Estat espanyol sense Catalunya, i no em refereixo a una independència directa, sinó a una relació en peu d'igualtat, una cosa diferent al que hi ha ara. L'element més exultant d'això és la llengua: no poden concebre que el català arribi a tenir els mateixos drets que el castellà. És que Espanya deu tenir segurament una dificultat històrica per assumir la seva pròpia realitat. De tota manera, penso que avui Espanya és un país molt més modern, més dialogant. Una enquesta recent del CIS (Centre d'Investigacions Sociològiques) deia que, d'entrada, una tercera part dels espanyols estaven d'acord amb el principi d'autodeterminació. Això ja és molt. Jo segueixo pensant que el problema és en primer terme català, de la nostra incapacitat per traduir en força política el nostre pes real.

David Vidal

«El primer que ha de fer l'Església catalana és ser Església i ser realista»

Miró creu que l'Església catalana va jugar «un paper essencial» en el procés de represa del catalanisme polític. «Quan tot es perd a partir del 1714 és l'únic lloc on es manté el fil de la llengua i d'una determinada visió del país sense interrupcions al llarg de 150 anys. A més, va jugar un paper clau en la vertebració del catalanisme en l'època del franquisme, ja que va ajudar a construir un espai comú on van confluïr totes les forces de manera exemplar. Si l'Església hagués jugat un paper diferent no seria així. No hem de mirar gaire lluny per veure què hauria pogut passar: tenim el cas de València, on l'Església no va fer aquest paper i on ens trobem amb una societat desestructurada en aquest sentit.»

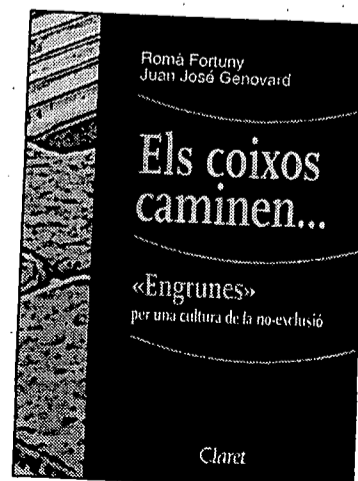
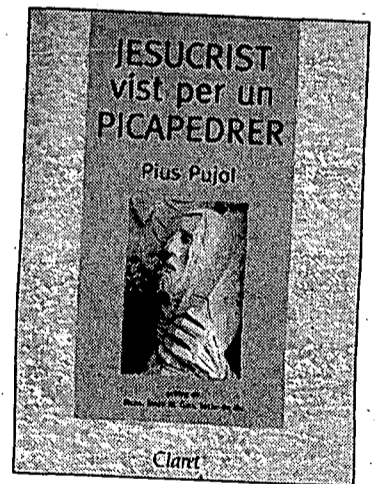
En qualsevol cas, Miró creu que «el primer que ha de fer l'Església catalana és ser Església i ser realista». Segons l'autor, l'Església de Catalunya té poca força al Vaticà, i a més obté «molt pocs resultats» per exhibir davant Roma: té poques vocacions, és una de les regions més descristianitzades d'Europa —i és on amb més acritud es critica Joan Pau II—, hi ha poquíssima assistència a la missa dominical, la recaptació de donatius és la més baixa de l'Estat, i, a més, «l'Església catalana està terriblement desunida...». «Raons històriques per explicar tot això sempre en trobarem —diu Miró i Ardèvol—, però em sembla que cal una reflexió seriosa sobre un cert fracàs de nosaltres mateixos, de l'Església catalana.» D.V.

Claret

Pius Pujol Jesucrist vist per un picapedrer

Vet aquí un llibre escrit a cops de cor. Pius Pujol, un veterà cursetista que s'inicià cap als anys cinquanta, escriu i descriu el que ha estat la seva vida empena per aquell (i aquest) foc del Crist. Mons. Josep M. Guix, el seu bisbe, el presenta davant els lectors. Un testimoni impactant.

208 pàg. PVP: 1.550 ptes.

Romà Fortuny i Juan José Genovard Els coixos caminen...

«Engrunes»
per una cultura de la no-exclusió

El col·lectiu «Engrunes» ens ofereix la seva reflexió a propòsit de la «cultura de la marginació»: com els integrants d'aquest col·lectiu veuen el món, la vida, el treball, l'educació; com es veuen i se senten ells mateixos; com se senten «per dins» els pobres d'avui i com és de paorós el buit existencial que pateixen.

Els daus 177. 208 pàg. PVP: 1.600 ptes.

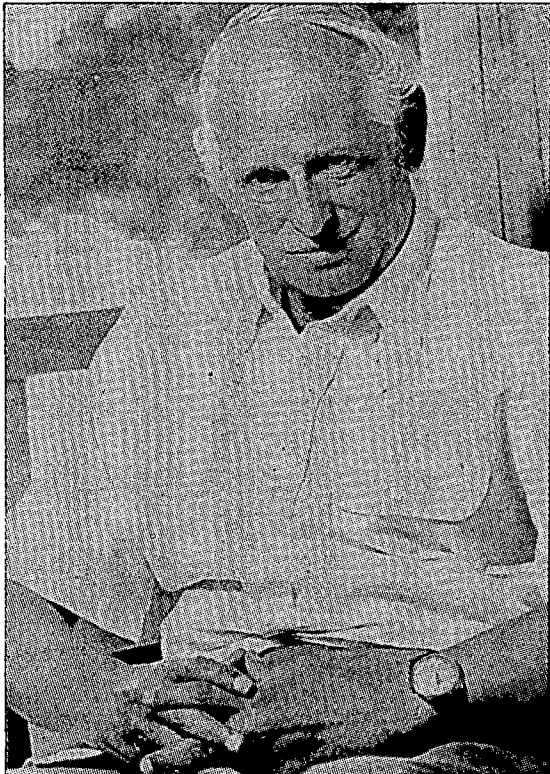
en primer pla

Tot recordant Blai Bonet

A l'obra de Jaume Bofill i Ferro i Antoni Comas *Un segle de poesia catalana* (Barcelona, 1968) els poemes de Blai Bonet vénen precedits d'aquesta introducció: «Una vida assetjada per la mort i pel pensament de Déu desvetlla en la seva poesia un món de sensacions al·lucinades, expressades amb imatges sorprenents, paraules en violència i en continus efectes d'intensitat. L'elegia mallorquina es fa estrident en Blai Bonet. I Déu hi és una obsessió, barrejada amb turbulències del sexe i del pecat.»

Recordo que en el darrer curs del Seminari vaig llegir amb fruïció el seu *Cant espiritual* (Premi Óssa Menor, 1952) i han restat clavades en la meua memòria els dos versos inicials del poema *Déu company*:

«Jo som el vostre ca que bava, / el meu clamor és una saliva amarga...» Em vaig adonar de seguida que el so de les primeres paraules era encara molt més explícit del que deien els mots escrits. No sé si era aquesta la intenció de l'autor, però sí que aquell llibre a nosaltres, seminaristes com ho havia estat ell durant uns anys, ens comunicava un esperit ple de Déu, que parlava de Déu d'una manera entranyablement directa. Ho palesen encara més els versos següents del mateix poema: «Les meves mans no han cantat, / estic a la fosca com un munt de balèigs / i la meua memòria me cruix com una garba d'aritges. / Jo no he tret espiga, només herba, Senyor... / Les meves malures brillen com a rams fosforescents de civada, / i és l'amor damunt el meu front com un batall jove-níssim. / I Vós, Senyor, vora els meus ossos incendiats, / vora la meua carn agra com un pa florit, / estau com un ca

Blai Bonet.

fidel, / llepant-me aquestes nafres que, amb la seva claror, / canten la misericòrdia de la vostra saliva.»

Escriptor polifacètic

Per conèixer un poeta cal rellegir-lo sovint. Estudiar Blai Bonet a fons ho ha fet algú i ho faran molts més ara que ja és mort. La mort permet que es parli del que ja no és present amb una llibertat d'esperit de la qual normalment no es gaudeix mentre l'escriptor és a la vora. Desaparegut, no cal inventar lloances si ens és amic, ni emmalaltir-lo amb desafecte si ens desplaui.

Però Blai Bonet —ens ho han recordat els primers articles publicats arran de la seva mort— no era solament un poeta —un poeta extraordinari— era, entre altres manifestacions, novel·lista, crític d'art i autor de teatre. Entre els articles apareguts recentment em plau destacar els mots de Carles Duarte i

Montserrat perquè em semblen prou exactes: «Blai Bonet és una de les veus més valentes i originals de la literatura catalana del segle xx. En conjunt, l'obra de Blai Bonet té una força imponent, que s'erigeix amb nitidesa i contundència per la seva intensitat, la seva llum, el seu coratge, per la seva capacitat de transcendència, d'anar més enllà de les modes i dels models coetanis.»

El poeta i Déu

Siguin un exemple d'aquestes asseveracions les paraules del mateix Blai Bonet en la introducció a una de les seves obres cabdals, *L'Evangeli segons un de tants* (Mallorca, 1991): «L'evangeli més evangèlic, el testimoni més profund de la vida cristiana, és el de sant Pau, que no va conèixer Jesús, igual que tu i que jo; que no era dels Dotze; que no en coneixia cap, tret de Pere, i encara, al cap de tres anys de predicar amb autoritat i sota la seva única responsabilitat, segur com vivia que el cap de l'Església era Jesús de Natzaret en persona: perquè Jesús de Natzaret viu, és viu.» I afegeix unes paraules que han de fer pensar als homes del nostre temps: «Una de les heretgies mortals practicades en aquests darrers anys ha anat a càrrec, voluntari o involuntari, dels inventors i publicistes del *Silenci de Déu*, un invent de complexió estrictament literària.»

Podem adonar-nos, doncs, que ha mort un home —un poeta— que s'ha relacionat apassionadament amb Déu. El seu testimoniatge no pot restar somort. Cal tenir presents les paraules de l'escriptor que he citat anteriorment: «L'admiració que Blai Bonet suscita dins del nostre món literari cal que s'estengui a través de la difusió necessària del coneixement de la seva poesia perquè visqui, com es mereix, a la consciència del nostre poble.»

Figura cabdal de les lletres mallorquines

Blai Bonet Rigo, una de les figures rellevants de la poesia i la narrativa de les Illes, va morir el 21 de desembre passat, als 71 anys, al seu domicili de Cala Figuera (Mallorca), a causa d'un edema pulmonar. Autor teatral, assagista, crític literari i pensador, Bonet va evolucionar des de la poesia de temàtica religiosa fins a l'experimentació formal. Fou guardonat al llarg de la seva trajectòria literària amb el Premio Nacional de Literatura, la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya i els premis Carles Riba de poesia, el Ciutat de Barcelona, el Joanot Martorell i el de la Crítica Poesia Catalana.

Va néixer a la localitat mallorquina de Santanyi el 1926. Bonet es va formar al seminari de Palma de Mallorca, però la malaltia pulmonar que sempre va patir el va obligar a deixar el seminari i anar-se'n al sanatori de Caubet, a Bunyola, on va començar a escriure. Entre la seva àmplia obra poètica sobresurten els llibres: *Cant espiritual* (1953), *L'evangeli segons un de tants* (1967), *Comèdia* (1968), *El cant de l'arc* (1980), *El jove* (1990) i *Nova York* (1991). Com a novel·lista és autor, entre d'altres, de les següents obres: *El mar* (1958), *Judes i la primavera* (1963) i *Mister Evasió* (1969).

C.C.

Només en llegir conscientment la seva obra rebrà el nostre homenatge. Ens deixarà així l'empremta de la seva conversa ininterrompuda amb l'únic veritable transcendent.

Manuel Tort

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

diòcesis

Barcelona

La catedral posa en marxa un pla de restauració

■ Les reformes s'emmarquen en el setè centenari del temple

BARCELONA.— El 19 de desembre passat es va presentar la campanya «700 anys de la Catedral gòtica» per conscienciar els ciutadans de la importància d'aquest monument religiós i per recaptar fons per a la seva restauració, coincidint amb el set-cents aniversari de la col·locació de la primera pedra, l'1 de maig de 1298.

Fa tres anys es van fer diversos estudis que van fer palesa la necessitat de dur a terme una sèrie de reformes urgents per evitar el deteriorament de la seu. Des de llavors s'han realitzat unes quantes obres com la reforma de les terrasses i el cimbori, la instal·lació d'un ascensor, la restauració de retaules, la rehabilitació de vuit gàrgoles i millores en el campanar, entre altres.

Les noces reials entre la infanta Cristina i Iñaki Urdangarín van contribuir a accelerar alguns d'aquests treballs, tot i que encara queda molt per fer. Es calcula que les obres poden

prolongar-se durant uns dos o tres anys, amb un pressupost que ronda els mil milions de pessetes.

Ara s'ha posat en marxa una campanya que pretén implicar empreses, institucions públiques i ciutadans per reformar la catedral. Per al canonge conservador de la seu, Josep M. Martí Bonet, la campanya té tres objectius: «Recordar el passat, les nostres arrels, allò que significa la catedral; impulsar un millor servei del temple, i que el poble augmenti el seu amor per la catedral.» Precisament, aquest sentiment cap al temple és el motor que ha de

Es restauraran 116 gàrgoles i el campanar de les Hores.

moure els qui participin d'aquest menatge.

Obres a fer

Les obres començaran pel museu de la catedral. Segons Martí Bonet, «és la col·lecció barroca i gòtica més important de Barcelona. Tots els altars són obres de gran magnitud. S'ha d'intervenir en els retaules urgentment i per això crearem un microclima per cadascun d'ells». Una altra obra que s'ha de destacar és el de la zona arqueològica: l'objectiu és descobrir la cate-

dral paleocristiana (segles IV-V) i la romànica, del segle XI.

La campanya de restauració de la catedral preveu la reforma de 116 gàrgoles, la il·luminació de l'interior del temple amb fibra òptica i la neteja de les façanes.

Dos ciris ben gruixuts i una campana nova per a la catedral, col·locats a l'entrada del temple, recordaran que tota la societat pot col·laborar en la campanya dels «700 anys de la Catedral gòtica».

Rosa Maria Jané Chueca

L'ACAT celebra deu anys de lluita contra la tortura

BARCELONA.— L'Acció dels Cristians per l'Abolició de la Tortura i la Pena de Mort (ACAT) ha complert deu anys de feina a favor de la desaparició de la tortura i els tractes degradants al nostre món. Amb crides urgents, vetlles de pregària, correspondència amb presos, xerrades i documents monogràfics aquesta entitat ecumènica, fundada a França el 1974, va celebrar divendres 12 de desembre el desè aniversari de presència a Catalunya. L'associació s'estén a tot l'Estat espanyol i molts dels seus membres són comunitats religioses.

El periodista Antoni Bassas va moderar la taula rodona *La tortura, encara?*, que va preparar l'ACAT a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona i que va comptar amb l'assistència de Guy Aurenche, president de la FIA-CAT (Federació Internacional de les ACAT). Aurenche, amb un to veement i apassionat, va centrar la seva ponència en la importància del coratge i la possibilitat de transformació que tenen els humans davant el flagel de la tortura.

Després de fer una descripció de la

realitat de la tortura al món i de recordar que aquesta es practica sistemàticament a la meitat dels països del planeta, aquest advocat va afirmar que «la tortura és la causa de la humiliació de tot un poble» i va convidar els assistents a reaccionar i a «salvar els homes de la desesperació trencant l'aïllament dels torturats». Convençut de la possibilitat de dur llum als torturats, Aurenche va recordar que «la Paraula de Déu és d'amor i no de condemna i és paraula que estima i convida a l'acció». En aquest sentit, va manifestar que «els

cristians som deixebles d'aquell que ha vençut la mort» i va dir que «cal tenir coratge per recordar al torturador que ell també podria patir i que és capaç d'estimar».

En un to igualment esperançat, el president del Centre Unesco de Catalunya, Fèlix Martí, va preguntar-se si algun dia la humanitat deixarà la pràctica generalitzada de la tortura i va reclamar «el dret no únicament a esperar sinó a provocar la novetat». Martí va esmentar la perspectiva cristiana que considera la persona humana amb una dignitat no negociable i va qualificar els torturats com a «membres del cos torturat de Crist».

Per la seva banda, Miquel Osset, president d'Amnistia Internacional de Catalunya, va reconèixer la seva incapacitat per fixar els límits de la tortura i va qualificar-la de «consubstancial a l'ésser humà com ho són el llenguatge o la caritat». Osset

va referir-se a la tràgica situació d'Algèria i va demanar que es creï una comissió d'investigació de les massacres que està vivint aquest país del sud del Mediterrani.

D'altra banda, Eleonora Pop, membre de l'ACAT de Romania, va voler agrair les mostres de suport de la societat catalana que, per mitjà de l'ACAT Catalunya ha contribuït a les millores de la vida dels nens orfes i dels malalts de la sida romanesos.

Finalment, la presidenta de l'ACAT, Isabel Roura, va voler deixar constància del dinamisme de l'aniversari de l'entitat tot recordant que aquesta associació no para de treballar per tal que no es vulneri mai l'article cinquè de la Declaració Universal dels Drets de l'Home: «Ningú no serà sotmès a la tortura ni a penes o tractes cruels, inhumans o degradants.»

Miriam Díez i Bosch

Barcelona

«El Sagrat Cor sempre ha estat l'església emblemàtica dels jesuïtes de Catalunya»

■ Entrevista al P. Lluís Armengol, superior de la Residència dels Jesuïtes

BARCELONA.— Recentment va tenir lloc la inauguració «oficial» de l'església del Sagrat Cor, ja totalment restaurada. L'església dels Jesuïtes del carrer Casp va celebrar aquest esdeveniment amb una eucaristia presidida pel pare provincial i un concert. Per aquest motiu entrevistem el P. Lluís Armengol Bernils, superior de la Residència dels Jesuïtes.

—Per què té valor l'església del Sagrat Cor?

—El nostre temple neix a la Barcelona posterior a l'Exposició Universal de 1888, caracteritzada per l'augment demogràfic, la transformació radical de la ciutat i el desvetllament de la consciència catalana de la Renaixença. Reflecteix la fe de moltes generacions de famílies de la part dreta de l'Eixample que l'anaren convertint, amb les seves donacions, en un temple de gran dignitat arquitectònica i decorativa, molt representativa del moment premodernista. La construcció es va iniciar el 1883. L'arquitecte que va dirigir les obres va ser Joan Martorell i Montells, un dels mestres de Gaudí. A Barcelona és un exemplar gairebé únic en el seu estil abizantinat i, segons el Dr. Jaume Aymar i Ragolta, hauria de constar en el *Catàleg de béns històrics i artístics* de la nostra ciutat.

—No fou destruïda durant la guerra civil?

—Com que, des de 1932, la Companyia de Jesús estava expulsada de tot l'Estat espanyol, quan va començar la guerra ja no hi havia culte, sinó que l'havien convertit en un magatzem. Va ser, per tant, de les poques esglésies de Barcelona que no van ser cremades o destruïdes. Per això els vitralls, moltes de les escultures i altres elements són

encara els originals. I cal dir que ara, amb la nova il·luminació i la restauració plenament acabada, és d'una bellesa remarkable. Valdria la pena que la visitessin tots aquells que hi guarden records i l'estimen, ja que quedaran impressionats.

—A part de l'arquitectura i les imatges, té alguna altra característica que la faci valuosa?

—Posseeix un orgue que és obra de Pau Xuclà i que, segons l'opinió dels experts que l'han restaurat, és el més important d'aquest conegut orguener. També té, des de 1907, l'espasa considerada com l'original que sant Ignasi de Loiola va deixar a Montserrat la nit del 24 al 25 de març de 1522. Des de finals del segle XVII, aquesta espasa es guardava a la sagristia de l'església de Betlem, que llavors era dels jesuïtes.

—Què ha significat històricament per als jesuïtes?

—Per la seva situació i per la seva importància, sempre ha estat l'església emblemàtica dels jesuïtes de Catalunya. Durant molts anys va ser el lloc de trobada de les Congregacions Marianes, que van deixar una forta empremta en la història del temple i en la vida de moltes persones. Davant de l'altar de la Puríssima hi ha enterrats el P. Lluís Fiter i el P. Manuel M. Vergés, que tant van fer per aquestes Congregacions Marianes.

El P. Lluís Armengol

També cal dir que aquí va predicar i confessar durant molts anys el P. Jacint Alegre, s.j., un home que es va consagrar plenament a la joventut i també als pobres i marginats. Va ser l'impulsor del Cottolengo del P.-Alegre de Barcelona. Precisament acaba de ser introduïda la seva causa de beatificació.

—En què ha consistit la rehabilitació que acaben de fer?

—Des de la seva construcció, fa més d'un segle, no s'hi havia fet cap neteja ni restauració. Càlia, per tant, si volíem fer una casa de Déu més acollidora, renovar la il·luminació, netejar les parets, restaurar les imatges i les pintures, refer el paviment i substituir el sistema de calefacció per millorar les condicions ambientals.

—Quin culte s'hi fa actualment?

—Actualment la nostra església ofereix un espai de recolliment i unes celebracions litúrgiques a tots aquells que volen donar una dimensió més intensa de fe a la seva vida. En especial, s'hi fan cinc celebracions eucarístiques diàries i s'ofereix el sagrament de la penitència i l'acompanyament espiritual en un ampli espai horari al llarg de tot el dia. També hi ha activitats d'aprofundiment i de pregària com són els exercicis espirituals oberts, l'Apostolat de l'Oració i d'altres. Cal afegir que hi ha una estreta col·la-

boració amb el Col·legi dels Jesuïtes de Casp, que celebren a la nostra església misses amb els alumnes i amb les famílies, les primeres comunions, les confirmacions i altres activitats apostoliques.

—Quins projectes tenen de cara al futur?

—No es tractava solament de rehabilitar una obra de valor arquitectònic, sinó de fer un temple més acollidor. Ara que hem fet tants esforços per a la rehabilitació material, volem centrarnos en allò que és fonamental: una renovació espiritual dels ministeris que s'hi estan fent. D'una banda, es tracta de mantenir i potenciar els serveis clàssics que he indicat abans i, d'altra banda, volem iniciar una recuperació renovada de les expressions de religiositat no sacramental, com ara l'escola de pregària, la pietat del temps litúrgic, la preparació i la celebració de les festes de la Companyia, la litúrgia de les hores en dies festius, les paralitúrgies, les celebracions de la Paraula, la reflexió sobre fets d'actualitat, etc., pensant especialment en les noves generacions.

També voldria dir, per acabar, que la nostra església resta oberta a les nostres institucions perquè hi puguin realitzar actes religiosos i pastorals.

LLEIDA

Història de l'Acció Catòlica

LLEIDA.— S'ha presentat el llibre *L'Acció Catòlica del Bisbat de Lleida. Període 1928-1968*, obra del matrimoni d'historiadors lleidatans Romà Sol i Clot i Carme Torres i Graell, sota el patrocini de la Junta Diocesana d'Acció Catòlica. L'acte fou presidit per Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida. Els autors van explicar que el llibre acaba el 1968 perquè és el moment clau de la renovació de l'Acció Catòlica General amb el canvi d'estatuts, la presència dels moviments especialitzats i el canvi de bisbe a la diòcesi.

Jaume Montaña

Cristòbal Sàrrias

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Davant unes noves legislacions sobre la família (I)

Val a dir que aquesta «carta dominical» i, si més no, la vinent, tenen molt presents en el seu discurs algunes lleis que ja se'ns han donat i d'altres que es preparen, sobretot les que afecten la cèl·lula més important de la societat i de l'Església, que és la família.

Comencem per preguntar-nos: ¿En nom de què podem dir que un acte humà determinat és bo o

dolent, just o injust, correcte o incorrecte? Per respondre-hi, les generacions que ens han precedit s'han recolzat en dos fonaments. El fonament religiós: Déu ha manifestat la seva voluntat, que cerca el bé de la persona i de la societat. O el fonament metafísic. Per exemple, els grecs evocuen la naturalesa humana; Kant fonamenta la seva ètica en el bé cercat com a tal, percebut com un imperatiu categòric.

Ara la religió no representa una referència comuna per a la moral de la societat occidental, llevat de certes societats islàmiques.

Des de mitjan segle XVIII, el cristianisme i la seva moral són sotmesos a una crítica constant, a una acusació insistent d'obscurantisme, opressió i culpabilitat. Però la cultura cristiana ha fet possible ideològicament el desenvolupament de la ciència i la tècnica. Una societat secularitzada ha de reconèixer el seu deute amb la cultura cristiana. Malgrat que la modernitat ha implicat una crítica a tot pensament tradicional i, per tant, al cristianisme, pel fet d'haver jugat el rol de matriu cultural d'occident (J.L. Bruguès).

I l'ha jugat mitjançant moltes actituds positives, com ara distingir entre l'autoritat de Déu i la del Cèsar, entre l'Església i l'Estat, entre l'individu i el grup, entre la consciència personal i la llei social, i tants d'altres. En canvi, un pensador musulmà —Naipaul— expressa sense equívoc de

cap mena que la religió per a un musulmà no és només una qüestió de consciència i pràctica p

La secularització radical suposa la separació de tota expressió religiosa o metafísica. La religió, diuen, no pot influir en la societat; és una cosa exclusivament privada.

La democràcia apareix avui com la forma acabada de l'evolució de les societats. Per a molts, s'ha d'evitar tota referència als conceptes de veritat i d'absolut, ja que anul·larien la possibilitat del diàleg. No s'accepta cap intervenció «magisterial», externa o superior al grup de què es tracta, al qual vindria a dictar les seves normes.

Diu el P. Bruguès, O.P., ja esmentat, membre de la Comissió Teològica Internacional, que una societat no pot prescindir probablement d'un magisteri, sigui quin sigui el nom que li donem. Quan desapareix entre els nostres contemporanis el de l'Església, en sorgeixen de nous, que comencen tenint entre ells confrontacions sovint aferrissades.

Un cas notable és el dels «media». No en tenen prou de donar una informació «en brut», que haurien d'interpretar les nostres consciències individuals, sinó que, d'una manera més o menys subtil, inciten un judici moral i, de vegades, sense que ens n'adonem, el dirigeixen. Els mitjans de comunicació s'han tornat la «veu en off» de la nostra més pregona consciència moral.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Els acords de Kyoto

Fa molt poc que s'ha clausurat la cimera de Kyoto sobre el clima. L'acord que s'ha aconseguit ha estat valorat diversament. EUA i Japó l'han qualificat d'un «acord històric», la Unió Europea el valora com un «primer pas» i els ecologistes el consideren «insuficient».

Es diu que una de les més grans amenaces que s'acosten al nostre planeta és l'escalfament de la terra, provocat pels gasos d'efecte hivernacle. Aquest

perill fou advertit en la cimera de Rio de Janeiro de 1992. Com posen en relleu els científics, es tracta d'una qüestió important i urgent.

Déu va fer l'home rei de la creació. Ell vol que l'home exploti totes les coses creades en bé de la humanitat, però no que disposi del món creat i dels seus recursos d'una manera arbitrària, il·limitada i sense reserves. L'home, de vegades, enorgullit de la seva capacitat de transformar el món, oblida que el seu treball ha de realitzar-se sempre d'acord amb les lleis naturals que expressen la voluntat de Déu creador.

Obrant d'aquesta manera l'home deixa de ser col·laborador de Déu en l'obra de la creació, el suplanta d'una manera orgullosa i provoca la rebel·lió de la natura.

El nivell de vida que tots desitgem fa que els elements que constitueixen el nostre ambient natural se'n ressentin molt més que abans, per l'ús que se'n fa. No hi ha dubte que el deteriorament de la natura és també conseqüència del consumisme i del caràcter desordenat del nostre desenvolupament. S'ha de respectar la naturalesa de cada ésser i la seva íntima connexió en un sistema ordenat, que és

precisament el cosmos.

L'home, dominat pel desig de tenir i de fruit més que no pas pel de ser i créixer, consumeix avui d'una manera excessiva i desordenada els recursos de la terra. Joan Pau II ens diu que «cal prendre consciència de la limitació d'aquests recursos, alguns dels quals no són renovables. Usar-los com si fossin inesgotables pot privar la seva futura disponibilitat».

L'ecologia forma part de la cultura de la vida i té les seves exigències ètiques. L'autèntica civilització és aquella que utilitza allò que té al seu abast, ho administra i ho respecta, sabent que ha de servir per a les generacions futures. El cosmos ha estat creat per Déu com a patrimoni de tots.

El desenvolupament, així com la voluntat de planificació que el dirigeix, l'ús dels recursos i la manera d'utilitzar-los han de respectar les exigències morals. Tots hem de ser conscients d'aquesta veritat antropològica: l'home ha de transformar i, en cert sentit, de crear el món amb el seu treball, sense oblidar que aquest treball es desenvolupa sempre sobre la base de la primera i originària donació de les coses per part de Déu.

opinió

Zoom

Qui seria capaç de descriure la il·lusió que irradia la mirada de l'infant en lliurar la carta amb les seves peticions als Reis Mags d'Orient? És com una simfonia sense paraules que ens retorna al passat i ens el fa present.

Notes
insignificants

Germà Adrià

Accions heroiques

En un bar de prostitutes un grup de dones esperen els clients. N'hi ha pocs. És la vigília de Reis, i els homes han de comprar els regals de la seva família. Les dones esperen i esperen inútilment. Xerren entre elles, passa el dia i moltes no fan ni cinc cèntims.

Una jove plora en un racó. Les altres no li fan cas. Són tantes les dones que ploren en aquest ofici! Però cada vegada plora més fort. Tam, una dona ja grandeta que anys enrere va tenir molt d'èxit i que ara només en treu per pagar el lloguer del pis, el llum, l'aigua i per menjar, se li acosta: «Què et passa?» «Ha de venir el xulo. Li haig de donar cada dia 20.000 pessetes, si no rebré una pallissa. I avui no he fet res de calaix», diu la jove mentre segueix plorant. Tam li diu que s'esperí. Se'n va a casa seva, agafa 15.000 pessetes que té estalviades per a les seves despeses i les dona a la seva companya: «Té, això és tot el que tinc.» Aleshores la companya es posa a plorar d'agraïment. Tam li va donar tot el que tenia. Algun dia la companya, si les coses li van bé, li tornarà els diners. No hi ha pressa.

Ningú no ho va saber. Tam, per evitar la pallissa de la seva companya d'ofici, es va desprendre de tota la seva fortuna. A qui podia demanar cèntims? Qui li hauria donat la seva fortuna? Moltes vegades les prostitutes es guanyen el Cel amb aquestes accions heroiques. Quan arribi a la glòria, sant Pere tindrà en compte aquesta acció en el llibre de la vida. I el Senyor, com la rebrà? Per alguna cosa va dir el Senyor que les prostitutes ens precediran en el regne del Cel.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Si el món només
tingués mil
habitants

Si el món actual tingués només mil habitants la proporció de religions, de professions, ètnies, etc., adoptaria una combinació sorprenent. Una nota de premsa de l'agència Ficat n'informa amb aquests resultats: proporcionalment, al món hi hauria 584 asiàtics per 95 europeus, 55 exsoviètics, 52 nord-americans, 6 neozelandesos i 6 australians. Hi hauria dificultats serioses per entendre's, perquè 165 perso-

nes parlarien en xinès mandarí, 86 en anglès, 83 en hindú, 64 en castellà, 58 en rus, 37 en àrab, i la resta ho faria en unes 200 llengües més. Ficat no ho diu, però probablement entre aquestes 200 llengües hi hauria el català.

És sorprenent la proporció de religions: 329 catòlics, 178 musulmans, 167 «sense cap religió», 132 hindús, 86 protestants, 60 budistes, 45 ateus, 3 jueus i 86 confessions minoritàries més composarien el mosaic de creences.

Segons la nota de Ficat, entre altres professions molt diverses, hi hauria 7 professors per 5 soldats, i 1 metge i 3 refugiats que anirien d'una banda a l'altra en cas de guerra.

Del total del pressupost anual de què disposaria la població —uns tres milions de dòlars— 181.000 es destinarien a la defensa i al benestar, 159.000 a l'educació i 132.000 a la salut. D'altra banda, en aquesta comunitat internacional, 200 persones posseïrien el 75 per cent dels beneficis, i 200 rebrien només el 2 per cent.

Aquest estudi sociològic i estadístic ha estat elaborat per un equip d'especialistes i publicat en el

llibre *Futures of Design: The Practice of Ecological Planning*. Ficat n'ha fet un resum.

Val a dir que del treball se'n poden fer moltes lectures i suggereix també moltes reflexions:

Ja és significatiu que la religió que ocupa el primer lloc sigui la catòlica, malgrat les deficiències i misèries humanes que podem assenyalar als seus fidels, i que l'ateisme sigui proporcionalment tan reduït.

Sorpren també que la llengua xinesa sigui la primera i que dobli l'anglesa, la segona. Quinà serà la sort de les llengües minoritàries d'aquí a uns segles?

És esperançador que entre les professions, la de mestre o de professor ocupi el primer lloc, però és decebedor que hi hagi cinc soldats per només un metge. Més trist és que en el pressupost anual tingui tanta rellevància la defensa militar i tan poca la salut. Finalment, la proporció de la riquesa en el món continua tan absurda i depriment com sempre: uns pocs rics que tenen molt, i moltíssims pobres que no tenen gairebé res.

L'estudi ens dona una aproximació fiable de com és el món actual en l'inici del Tercer Mil·lenni. Com serà, si és que arriba, el quart mil·lenni?

Missatge de Nadal del Sant Pare

URBI ET ORBI

(Nadal, 25 de desembre de 1997)

1. «La terra ha vist el seu Salvador»

Avui, Nadal del Senyor, vivim profundament la veritat d'aquestes paraules: la terra ha vist el seu Salvador. Primer l'han vist els pastors de Betlem que, quan els àngels ho van anunciar, van córrer amb alegria cap a la cova. Era de nit, nit plena de misteri. Què van veure els seus ulls? Un Infant ajagut en una menjadora, amb Maria i Josep sol·lícits al seu costat. Van veure un infant però, il·luminats per la fe, en aquella fràgil criatura van reconèixer Déu fet home, i li van oferir els seus dons.

I així van iniciar, sense adonar-se, aquell cant de lloança a Emmanuel, Déu que ha vingut a viure entre nosaltres, que s'estendrà de generació en generació. Càntic alegre, que és patrimoni de tots els que avui, es dirigeixen espiritualment a Betlem, per celebrar el naixement del Senyor, i lloen Déu per les meravelles que ha fet. També nosaltres ens unim amb fe a aquesta singular trobada de lloança que, segons la tradició, es renova cada any per Nadal, aquí, a la plaça de Sant Pere, i que conclou amb la benedicció que el Bisbe de Roma imparteix Urbi et Orbi:

Urbi, és a dir, a aquesta Ciutat que, gràcies al ministeri dels sants Pere i Pau, ha «vist» de manera singular el Salvador del món.

Et Orbi, és a dir, a tot el món, en el qual s'ha difòs àmpliament la Bona Nova de la salvació, que ja ha arribat fins als confins de la terra. Així, l'alegria de Nadal ha arribat a ser patrimoni de molts pobles i nacions. En veritat, «tothom ha vist, d'un cap a l'altra de la terra, la salvació del nostre Déu» (Sal 97/98,3).

2. A tothom, doncs, va dirigit el missatge de la solemnitat d'avui. Tots esteu cridats a participar de l'alegria del Nadal.

«Aclameu el Senyor arreu de la terra, esclateu en cants i en crits d'alegria» (Sal 97/98,4). El Nadal és un dia de gran alegria. Aquesta alegria ha omplert els cors humans i ha tingut moltes expressions en la història i en la cultura de les nacions cristianes: en el cant litúrgic i popular, en la pintura, en la literatura i en cada àmbit de l'art. Per a la formació cristiana de generacions senceres, tenen una gran importància les tradicions i els cants, les representacions sacres i, entre totes, el portal. El càntic dels àngels a Betlem ha trobat així un ressò universal i multiforme en els costums, mentalitats i cultures de cada temps. Ha trobat un ressò en el cor de cada creient.

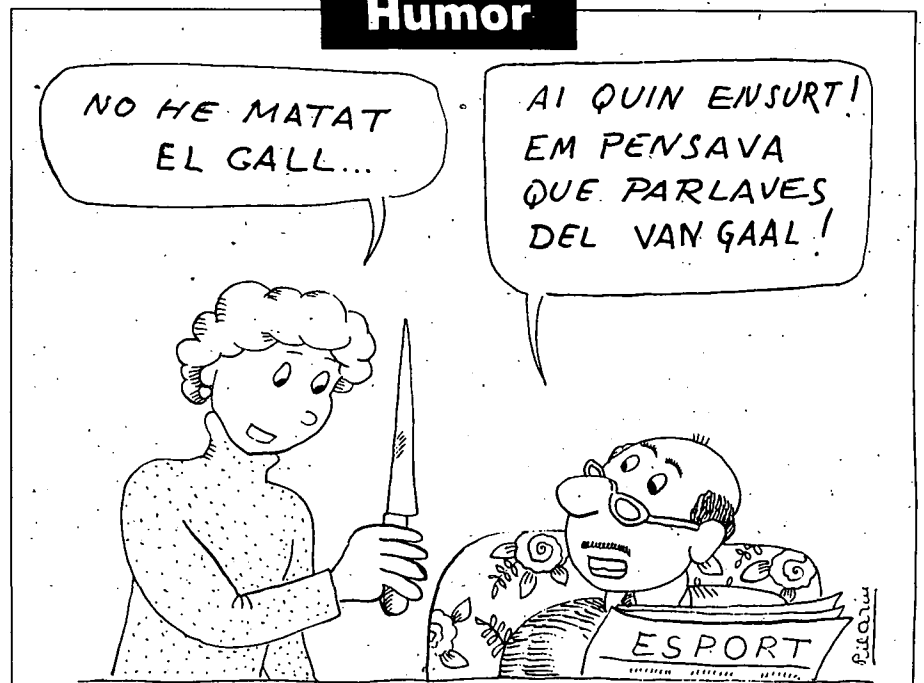
3. Avui, dia d'alegria per a tothom, dia ple de tantes crides a la pau i a la fraternitat, es fan més intensos i incisius el clamor i la súplica dels pobles que anhelan la llibertat i la concòrdia, en unes situacions de violència ètnica i política preocupant. Avui ressona més forta la veu

dels que estan compromesos generosament a enderrocar barreres de por i d'agressivitat, per promoure la comprensió entre els homes d'origen, raça i creença religiosa diferent. En l'actualitat ens resulten més dramàtics els sofriments de la gent que s'escapa a les muntanyes de la seva pròpia terra o que busca atracar a les costes dels països veïns, per perseguir l'esperança, fins i tot, lleu d'una vida menys precària i més segura. Avui és més anguniós el silenci, ple de tensions, de la multitud, cada vegada més gran, de nous pobres: homes i dones sense feina i sense llar, nois i nens ofesos i profanats, adolescents involucrats en les guerres dels adults, víctimes joves de la droga o atrets per mites fal·laços. Avui és Nadal, un dia de confiança per als pobles dividits durant molt de temps, que finalment s'han tornat a trobar i a tractar. Són perspectives sovint tímides i fràgils, diàlegs lents i arduos, però animats per l'esperança d'aconseguir finalment acords respectuosos dels drets i dels deures de tothom.

4. És Nadal! Aquesta humanitat nostra esgarriada, en camí cap al Tercer Mil·lenni, t'espera, Infant de Betlem, que véns a manifestar l'amor del Pare. Tu, Rei de la pau, ens convides avui a no tenir por i a obrir els nostres cors a perspectives d'esperança. Per això «canteu al Senyor un càntic nou, perquè ha fet obres prodigioses» (cf. Sal 97/87,1). Aquest és el prodigi més gran fet per Déu: Ell es va fer home i va néixer en la nit de Betlem, per nosaltres va oferir la seva vida en la Creu, va ressuscitar al tercer dia segons les Escriptures i a través de l'Eucaristia roman amb nosaltres fins a la fi dels temps. En veritat, «el qui és la Paraula s'ha fet home, i va plantar la seva tenda entre nosaltres» (Jn 1,14). La llum de la fe ens ajuda a reconèixer en el Infant recent nascut el Déu etern i immortal. Som testimonis de la seva glòria. De tan omnipotent, es va revestir de pobresa extrema. Aquesta és la nostra fe, la fe de l'Església, que ens permet confessar la glòria del Fill unigènit de Déu, tot i que els nostres ulls només vegin l'home, un Infant nascut a la cova de Betlem.

Déu fet home jau avui en una menjadora i l'univers el contempla silenciosament. Que la humanitat el pugui reconèixer com el seu Salvador!

Humor

Cartes del lector

L'humor de Pilarín Bayés

Sr. Director,

Cada setmana trobem a *Catalunya Cristiana* un racó per eixamplar el somriure. És l'aportació gràfica i humorística de Pilarín Bayés. Suau, delicada, respectuosa sempre. Una delícia femenina, una comunicació encertada. Gosaria dir que una comunió. Ara bé, el seu valor com a humorista no deixa de mostrar alguna anomalia des del punt de vista de l'objectivitat. Em refereixo concretament a l'acudit que aparegué el 20 de novembre. Pocs dies abans va tenir lloc la desgràcia del devesall d'aigües a Extremadura, amb tants morts i desgràcies. Aprofitant la conjuntura social i el clima de sintonització sentimental amb tot el poble extremeny, Pilarín ens va oferir dos simpàtics angelets que volaven enmig d'una forta pluja i que se saludaven entre ells. L'un deia: «extrema...» i l'altre li contestava: «...duríssima». Un discret indicador col·locat als seus peus indicava «Extremadura».

El cas és que Extremadura no vol dir allò que sembla que diu. Aquest nom es repeteix tres cops a la Península: a Sòria («Soria pura, cabeza de Extremadura»); al sud de Portugal (Extremadura) i el de la comunitat autònoma amb capitalitat a Mèrida. Tots tres noms tenen un mateix origen. Antigament, la paraula «frontera» s'escrivia amb el mot llatí *ora*. Durant la llarga Reconquesta, el límit o frontera d'una conquesta era l'*extrema ora*. Així, l'Extremadura de Sòria era el límit de la conquesta antiga de Castella; Extremadura ho era del comtat de Portugal i Extremadura, del regne de Lleó.

IGNASI FARRERES JORDANA
Girona

Més seguretat a la construcció

Sr. Director,

Sóc provida i defenso exactament igual la vida dels no-nascuts com la dels obrers que la perden pujats en una bastida que, per la negligència d'un explotador desapareixiu o per la distracció de l'operari, no reuneix les suficients condicions de seguretat. Certament, hi deu haver empresaris i capatassos honestos i també els tocarà pagar les culpes dels que actuen amb egoisme i amb la sola idea de la pesseta. Estic amb els de la construcció. Visca la vida!

MARIA TERESA LLADÓ
Barcelona

Reinventar el Nadal

Sr. Director,

L'amor és el millor impuls i la força de tota renovació. Als que estimem el sentit profund del Nadal ens cal posar tenacitat per aportar-hi caliu d'amor. Si no ens esforcem en encendre els llums de l'estimació i en posar els ornaments de la feina ben

feta, tot se'ns pot quedar reduït a una fatigosa setmana de compres i atrafegaments. I alguns anys, com aquest, en la meta de la neu. No hi ha res, tampoc l'amor, que es mantingui sense cura. És una planta fràgil, si no té arrels pregones. Cal acaronar-la.

Aquests dies han de servir per treure del bagul dels records la senzillesa dels infants, aquell entusiasme que se'ns ha afeblit, i els desitjos, empobrits, de ser millors. Dit d'aquesta manera, és apte per a tots els credos, fins i tot per a qui el seu credo sigui no creure en res, cosa que em sembla absolutament impossible. Des d'un posicionament cristià, amb Jesús nascut com a referent, un bon desig esdevé un generador d'energia gairebé nuclear.

ISABEL ESTEBAN
Barcelona

Demandar perdó

Sr. Director,

És evident que les discrepàncies de parer són un fet normal, si bé és xocant quan certes idees són exposades per determinades persones. És el cas de Mn. Dalmau al número 951 de *Catalunya Cristiana*. Va manifestar el següent: «L'Església espanyola i la catalana han de demanar perdó, no tant per les claudicacions de l'època franquista, perquè es pot arribar a entendre que hi hagués por i indecisió, sinó perquè els bisbes es van afegir d'una manera conscient a la rebel·lió de Franco i li van atorgar la categoria de croada i de fonamentalisme.» Tot té una explicació. Cal tenir en compte que quan es va produir la persecució religiosa de 1936 Mn. Dalmau encara no era sacerdot, tenia només deu anys. No es va veure obligat a fugir per lliurar-se de morir assassinat; tampoc no va contemplar com demolien o cremaven les cases de Déu. Ni ho va presenciar, ni ha volgut fer cas del testimoni dels que en aquelles circumstàncies hi deixàrem familiars nostres. Hem de suposar que aquesta situació no s'esdevingué a la seva família, altrament la seva reacció seria ben diferent.

GENÍS DE TERA i TEIXIDOR
Badalona

Una missa molt alegre

Sr. Director,

Em vull referir a l'article del germà Adrià *On és l'alegria a les misses?* M'agradaria explicar que a les misses del nostre poble sí que hi tenim alegria. Bé, si més no, en una en concret l'adjectiu *alegre* és el que li escau millor. Es fa cada diumenge, a les 10.30. Està pensada per al jovent i està feta pel jovent. Hi pren part un grup de joves de la parròquia, que són molt engrescadors i dinàmics. Aconsegueixen que en cada celebració hi col·labori tothom. Petits i no tan petits

hi participem amb gestos cants i tot allò que calgui.

El rector té un gran *savoir fer* amb la mainada. Explica l'Evangeli amb símbols i amb l'ajuda dels infants. A l'hora de la Pau tots els nens i nenes donen la mà, d'un a un, al mossèn. Molts repeteixen i fan dues passades. Tothom és convidat a aquesta missa de la catequesi, ben alegre, a Malgrat de Mar.

ANGELS T. TAULER
Malgrat de Mar

La missa que Jesús desitja

Sr. Director,

Escric aquestes línies després d'haver llegit l'article *On és l'alegria a les misses?*, del germà Adrià Trescents. En aquest escrit es constata meravellosament la trista realitat de les nostres celebracions eucarístiques. Segurament les «Notes insignificants» són el més significatiu que té *Catalunya Cristiana*. Són la veu d'un home modest —ni tan sols fa constar el cognom en la seva signatura— que treballa pels que més ho necessiten.

Aquest article m'ha fet pensar. Com haurien de ser les nostres misses? La trobada setmanal dels cristians per ajudar-se mútuament a ser-ho més no es pot basar simplement en escoltar una persona i contestar-li amb respostes estereotipades. Em costa de creure que el que Jesús volgués en instituir l'eucaristia fos això. Recordem que la primera eucaristia va tenir lloc durant un sopar. En els àpats la gent parla, comenta les coses, les posa en comú. No respon amb fórmules idèntiques cada vegada. Quan es parla de les misses participatives hom es refereix a que els fidels llegeixin les lectures, cantin o facin d'acòlits. No és superficial això? No caldria que les celebracions fossin un diàleg entre els cristians per aprofundir en la fe i en la vida veritablement cristiana? Jo no em ruboritzo en dir que precisament la part més variada de la missa, l'homilia, l'aconsegueixo escoltar en un percentatge minúscul de les ocasions, perquè la resta de vegades m'avorreixo. No li passa el mateix a la majoria de les persones?

Vaig a missa cada dia perquè sento que és important per a la meua espiritualitat. Però estic convençut que la missa a la qual vaig, la missa a la qual anem els cristians, no és la que Jesús desitjava. No ens convindria, davant d'aquesta realitat, replantejar-nos les coses? A *Catalunya Cristiana* Joaquín Ruiz Jiménez apostava per «un nou Concili ecumènic». Potser seria la solució a moltes assignatures pendents de l'Església.

IGNASI MORETA
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Desitjos de pau per al 1998

■ Missatge d'Any Nou del bisbe de Bilbao i del seu auxiliar

BILBAO.— En la Jornada Mundial de la Pau Joan Pau II va recordar la Declaració Universal dels Drets Humans, que celebrarà el seu cinquantenari el 10 de desembre d'enguany. Els bisbes de Bilbao, Ricardo Blázquez i Carmelo Echenagusía, s'han fet ressò del missatge del Sant Pare i han reflexionat sobre la pau i la justícia.

«Construir la pau en la justícia ens incumbeix a tots.» Aquesta és una de les idees que transmeten els bisbes en el seu missatge per a l'Any Nou, ja que sense justícia no hi ha pau autèntica ni duradora.

Els prelatos insisteixen en què tots els homes i les dones, de qualsevol raça i condició, en qualsevol moment i situació de la vida, tenen la mateixa dignitat. Per això, els bisbes afirmen que «si s'esvanís el reconeixement de la dignitat de tot home i de tota dona com a persona, estaria en perill la universalitat dels drets». En aquest sentit, constaten que reconèixer Déu és garantia de reconèixer tota persona i «creure en Déu és bo per als homes; els dignifica i custodia».

Un altre aspecte que destaca el missatge és que la pau depèn de tots: «És com un edifici sustentat per la justícia, la solidaritat i l'amor; per l'educació i la cultura; per la tolerància i el respecte.»

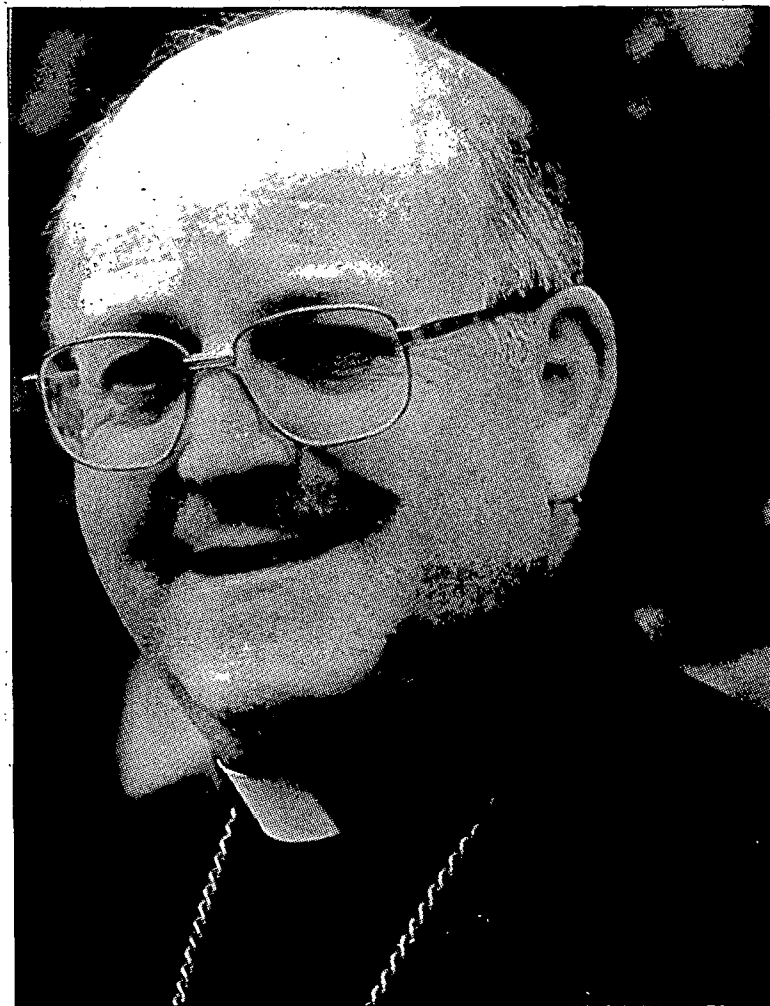
Els bisbes també coincideixen amb

el Papa a assenyalar que la violència contra les dones, els nens i les nenes és una de les vulneracions dels drets humans més estesa i més cruel. Davant de fets com la tortura, la violació i la prostitució, Mons. Ricardo Blázquez i Mons. Carmelo Echenagusía demanen «convertir el cor de l'egoisme a l'amor» i analitzar les causes d'aquestes tragèdies posant els mitjans necessaris per evitar agressions d'aquesta mena.

Solidaritat per a tothom

Els bisbes recullen la reflexió de Joan Pau II sobre la solidaritat: que cap persona no quedi al marge de la vida econòmica, social, cultural i política. Per això recorden que la pobresa és una de les injustícies que cal eliminar i que una globalització de la solidaritat no pot permetre que hi hagi situacions de pobresa extrema.

Dins de la preparació immediata al Jubileu de l'any 2000, el 1998 està

Mons. Ricardo Blázquez.

dedicat a l'Esperit Sant. El missatge dels bisbes de Bilbao, com el del Sant Pare, es refereix al «Gran Desconegut» tot recordant que actua en el món com l'Esperit de l'Esperança, present

al costat dels que treballen a favor dels més desfavorits i al costat dels que construeixen la pau i la reconciliació.

C.C.

VATICÀ

Joan Pau II celebra els seus 20 anys de pontificat

ROMA.— El 1998 el primer Papa polonès de la història celebrarà el seu vintè aniversari com a Pontífex. Fins ara només dotze papes han igualat aquesta xifra.

Joan Pau II començarà l'any amb un dels viatges més esperats: Cuba. Del 21 al 25 de gener el Sant Pare visitarà l'illa caribenya, l'únic país d'Amèrica Llatina que no ha trèpitjat. Aquest any el Pontífex tornarà al continent africà per visitar Nigèria del 21 al 23 de març, i és possible que també faci escala en algun país proper. El juny, Àustria donarà la benvinguda a Joan Pau II i a finals d'any el santuari de Nostra Senyora de Guadalupe (Mèxic) l'acollirà per a la signatura de l'exhortació apostòlica del Sínode d'Amèrica:

Durant l'any passat el Papa va recórrer uns quaranta quilòmetres en sis viatges internacionals que el van portar a Sarajevo, el Líban, la República Txeca, Polònia, França i Brasil.

Aquest any, per celebrar la festa de la Pentecosta, el Sant Pare organitzarà la primera trobada dels moviments catòlics, fenomen que ell atribueix a l'acció de l'Esperit Sant com a fruit del Concili Vaticà II. L'objectiu d'aquesta reunió és estrènyer la col·laboració entre aquests moviments i la jerarquia de l'Església.

La Santa Seu també prepara un simposi sobre les inquisicions, per analitzar científicament els diversos tribunals històrics que van assumir aquest nom. (Zenit)

CANADÀ

Un jesuïta rep el premi canadenc de drets humans

MONTREAL.— El pare Javier Giraldo, jesuïta colombià fundador de la comissió Justícia i Pau, va ser premiat el deu de desembre passat amb el guardó John Humphrey per la llibertat. Quan va rebre aquest premi dels drets humans, el pare Giraldo va denunciar les relacions entre els esquadrans paramilitars i l'exèrcit i el govern de Colòmbia.

El jesuïta va acusar aquests grups clandestins de ser el «braç secret» del govern i de ser els responsables que el país tingui la taxa més alta d'assassinats i el major nombre de víctimes per la violència. El pare Giraldo també va revelar un augment de les persones que donen suport a la guerrilla en els últims deu anys. (APIC)

França

Michel Quoist: l'adéu a un sacerdot carismàtic, amic i confident

■ Un dels autors de «best sellers» religiosos més importants d'aquest segle

LE HAVRE.— Michel Quoist morí el 18 de desembre a l'edat de 76 anys, víctima d'un càncer de pàncrees, a la clínica de les Petites Soeurs des Pauvres de Le Havre. Els seus llibres han estat un veritable fenomen editorial, i és que han arribat a la xifra de 7 milions d'exemplars i a

traducció en més de 30 llengües. Els més exitosos, *Prières* (traduït a 25 llengües des de la seva aparició el 1954), *Réussir* (publicat el 1961 i traduït a 24 llengües) i *Aimer, ou le journal de Dany* (750.000 exemplars en 12 llengües, des del 1956), han marcat diverses generacions de joves.

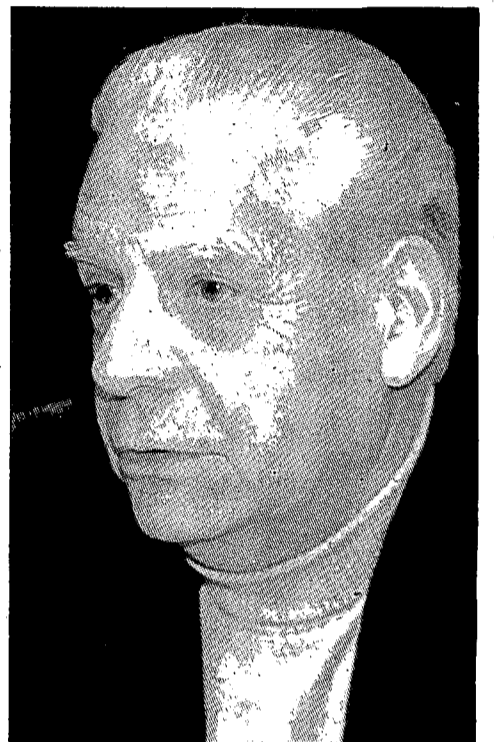
Nascut el 1921 a Le Havre, Michel Quoist sempre ha estat vinculat a aquesta ciutat. Començà a treballar als catorze anys i entrà en l'Acció Catòlica. Ingressà al seminari als 18 anys. Estudià sociologia per indicació dels seus superiors. Com a tal participà activament en els treballs sobre «Economia i humanisme» amb el pare Lebret. L'hivern del 1954 inicia una amistat amb l'abbé Pierre que durarà tota la vida. Conreà profundament l'espiritualitat de Charles De Foucauld. A Le Havre tindrà la responsabilitat d'importants parròquies durant sis anys. Durant deu

anys s'encarregà del servei de vocacions i animà diversos recessos. Fou un gran viatger, sobretot a Llatinoamèrica. Va ser consiliari de joves i d'Acció Catòlica, i també director de la ràdio diocesana, però la seva principal activitat fou la d'escriptor.

Durant la llarga malaltia que l'ha dut a la mort, Quoist ha escrit i conclòs el seu darrer llibre, *Construir l'home*. És el seu testament espiritual. En una entrevista publicada a *Catalunya Cristiana*, el 30 d'octubre de l'any passat, parlava del seu contingut i es referia a la proximitat de la seva mort: «D'una

banda em sembla normal morir a la meva edat —deia— de l'altra, he cercat prou el Senyor com per tenir, en el fons del cor, fins i tot en la nit, ganes de veure'l. El més essencial de la meua vida ha estat això: intentar acollir Déu en mi i intentar acollir-lo en el proïsme per fer possible l'encontre amb Ell. Jo no he estat altra cosa que intermediari.»

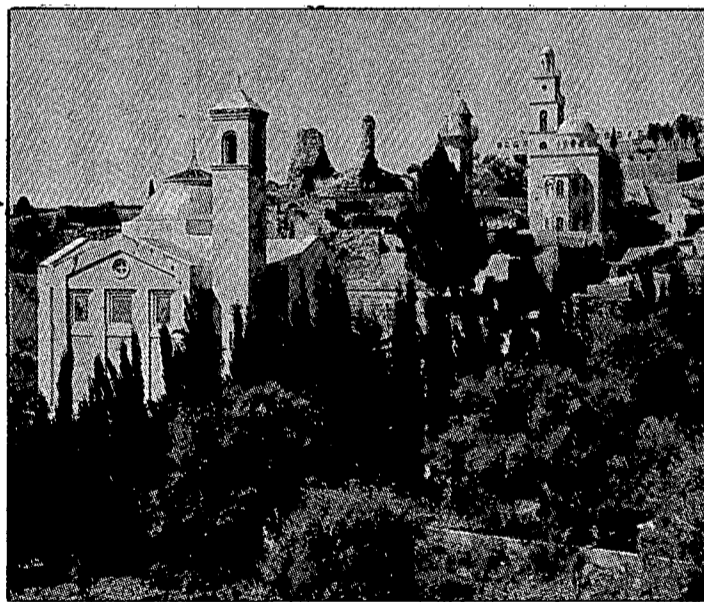
Les exèquies per l'ànima de Michel Quoist van tenir lloc el 23 de desembre a l'església de Saint Michel, a Le Havre.

C.C.

Michel Quoist.

Et podem
portar
DE FRANC
a **TERRA**
SANTA
o a **ROMA**

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A NOVES SUBSCRIPCIONS

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.
- 4 De seguida que rebem la teua butlleta, et lliurarem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa o a Roma** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA va començar l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari abans del 15 de maig de 1998.

Amb «CATALUNYA CRISTIANA» ÉS MOLT FÀCIL GUANYAR

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA» i
podràs guanyar
un dels DOS
VIATGES a TERRA
SANTA o a ROMA
per a dues persones

Nom .....
Adreça.....
Població..... D.P.....
Província..... Tel .....

Se subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" català/castellà per l'import anual (52 números) de 11.180 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas emplenau l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto per valor de 11.180 ptes.

Sol·licito fer el pagament a través de:

- 1 sol rebut de 11.180 ptes.
 2 rebuts mensuals consecutius de 5.590 ptes.
 4 rebuts mensuals consecutius de 2.795 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIO

Banc / Caixa..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,

Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA" amb càrrec al meu compte corrent/líbreta

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del compte/líbreta:

L'Església canta la manifestació de Déu

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

La solemnitat de l'Epifania és quelcom més que «la festa dels Reis mags». En realitat, el protagonista és, com sempre, el Crist Senyor, i d'ell celebrem els moments inicials de la seva manifestació als homes. D'entre els himnes de l'Epifania, el de Vespres és el més complert en aquest sentit. En realitat és la continuació de l'himne de Laudes de Nadal, que canta tot el misteri del naixement i de la manifestació de Jesús.

Herodes i els mags

Una primera estrofa està dedicada a l'actitud hostil d'Herodes i la seva torbació davant la pregunta dels mags: «Hostil Herodes, descregut, / per què tens por que vingui el Crist? / No pren els regnes terrenals / el qui ens prepara un lloc als cels.» Amb una frase senzilla l'himne sintetitza tot el problema del rei: la por de perdre el poder. Això fa pensar en la passió de Jesús. També aleshores Pilat tindrà por de perdre el favor del Cèsar. La resposta que dona

l'himne és la de Jesús: no es tracta del regne d'aquest món, el seu!

La descripció de l'actitud dels mags, en canvi, està plena de claredat: «Feien camí seguint l'estel / que els precedia, atents, els mags; / plens de llum, cerquen la llum, / confessen Déu amb els seus dons.» Què vol dir «plens de llum cerquen la llum»? És una al·lusió a la fe dels mags que cerca Crist, o bé una al·lusió al seguiment de l'estrella que els porta a la llum que és Crist? Probablement és la segona la interpretació justa; tanmateix, la primera fa més universal la imatge dels mags, i fa pensar en l'afirmació del salm: «Veiem la llum en la vostra llum!»

El segon moment de la manifestació de Jesús és en el bany del Jordà. L'himne ho canta amb senzillesa i profunditat: «L'Anyell celeste ateny el bany / de l'aigua casta al riu Jordà; / al temps que ens renta, ens ha abolit / els mancaments que ell no ha comès.»

La referència evangèlica d'aquesta estrofa és la narració de Joan, el que parla de Jesús com Anyell de Déu quan

fa al·lusió al baptisme, i ho relaciona amb la purificació del pecat del món. Però també hi ha la idea del bany nupcial de l'Església, que el Crist realitza simbòlicament en el Jordà, anunciant la purificació del pecat del món, que només serà un fet en el seu «baptisme» en la sang.

La mateixa idea de fons es troba en l'antífona del cantic de Zacaries, a Laudes de l'Epifania: «Avui l'Església ha estat unida a l'Espòs celestial, perquè Crist, al Jordà, l'ha rentada dels pecats». Aquest tema, absolutament clàssic, subratlla el caràcter de manifestació propi del baptisme de Jesús: ni que semblés que és Joan el qui bateja, en realitat és Crist el qui, submergint-se en les aigües del Jordà i sortint-ne proclamat Fill de Déu per la veu del Pare i la presència de l'Esperit, «bateja» la seva Església.

Canà de Galilea

El tercer moment de la manifestació del Senyor és el signe de Canà de Galilea, que l'himne descriu amb aquestes paraules: «Nova manera de poder: / l'ai-

gua a les piques ha enrogit, / i al manament que rafi el vi / l'aigua canvia el seu començ.»

La presentació del «signe» és sobria i totalment referida al poder de Déu que pot canviar «l'origen de l'aigua». És, per tant, essencial. El signe de Canà manifesta la condició divina de Jesús: «va manifestar la seva glòria», diu sant Joan. D'aquesta manera s'indica també l'orientació anticipativa del canvi: es tracta d'introduir en la vida dels homes una realitat nova i millor, que està més enllà de l'origen natural: la nova aliança entre Déu i els homes, per la sang de Jesucrist, l'espòs de l'Església.

L'antífona del cantic de Zacaries de l'Epifania, citada més amunt, presenta el miracle de Canà íntimament vinculat a les altres dues manifestacions, i en certa manera com la base simbòlica de les tres: «Avui l'Església ha estat unida al seu Espòs celestial, perquè Crist, al Jordà, l'ha rentada dels pecats; els mags s'apressen amb dons cap a les noccs del Rei; i els comensals s'alegren de l'aigua convertida en vi, al-leluia.»

La Bíblia a l'abast

La gràcia de Déu se'ns ha mostrat

(Tt 2:11-14.3:4-7)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La perícopa

En la festa del Bàptisme del Senyor, el leccionari litúrgic ens fa proclamar, en la lectura de l'Apòstol, una perícopa integrada per dos fragments de la carta a Titus, que tenen en comú el ser les úniques síntesis doctrinals que es troben en aquest breu escrit. Realment ambdós fragments constitueixen el moll de l'os de la doctrina cristològica que apareix en la carta. No deixa de cridar l'atenció que aquests dos fragments, que avui llegim en acabar el cicle de Nadal-Epifania, hagin estat també proclamats en la litúrgia del dia de Nadal: missa de mitjanit —2:11-14— i de l'alba —3:4-11—. Així el misteri de l'encarnació del Verb se'ns presenta mostrat en Crist Jesús, nat a Betlem i revelat al Jordà com el Fill benamat, que cal escoltar. La nostra perícopa s'obre amb una afirmació, un vigorós crit d'alerta a prestar atenció al que s'ha esdevingut en la nostra història, «en aquests dies, que són els definitius» (Hè 1:2a). «Sí, germans, s'ha manifestat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes» (2:11). En l'original grec de la

carta, el mot *amor* de la versió litúrgica és *xaris*: gràcia. Un dels títols de Déu més remarcat en l'Antic Testament, és el de *clement*. Déu atorga el seu favor, concedeix gràcia, es revela clement a Moisès (Cf. Ex 34:6ss.), al poble de Judà (Cf. Jl 2:13), a Jonàs (Cf. Jn 4:2), a la comunitat postexílica (Cf. Ne 9:17). Vegeu també Si 66:15 i 103:8. En l'encarnació la gràcia empla el seu abast i Déu es manifesta fent favor a tota la humanitat (Cf. 1Tm 2:4-5). L'aparició de Jesús nadó, la seva manifestació al Jordà, tota la seva vida fins a la mort i resurrecció és una autèntica epifania, manifestació de la gràcia salvadora de Déu, que inaugura els temps nous, definitius, i que es revelarà plenament en la darrera epifania, quan el Senyor torni gloriós a la fi dels temps. La conseqüència més immediata de la manifestació del favor de Déu a tota la humanitat és el canvi de capteniment, la conversió al seu amor.

Ell, Jesucrist, ha aparegut en la nostra història i se'ns ha endut cap a la realització plena del disseny de Déu en nosaltres. Som obra seva: «Ell s'entregà a si mateix

per nosaltres, per rescatar-nos de l'esclavatge de les culpes, deixar-nos nets i fer de nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé» (2:14). Fem camí amb Jesucrist que ens ha redimit, i a través de la vida cristiana, ens apartem del mal i practiquem el bé. «Així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar» (3:7). L'esperança ens soté en el nostre pelegrinatge i ens fa avançar cap a la manifestació plena de la glòria de Jesucrist, a la participació de la qual Déu ens ha cridat: «Mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre» (2:13).

La filantropia de Déu

En l'Antic Testament la revelació de l'amor de Déu arrenca de la gràcia feta a un poble d'entre tot el món, el poble escollit, i progressa cap a la revelació de l'amor envers tota la creació (Cf. Sa 11:23-26). En Jesucrist, la bondat i l'amor de Déu es manifesten definitivament plens i abasten la humanitat entera. És el que en grec es diu *filantropia*: l'amor a

l'home. És un amor universal, que no exclou ningú, generós, gratuït, no fonamental en la bondat humana, sino en la bondat de Déu. «Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, l'amor que ell té als homes —la seva filantropia—, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat, que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador» (3:4-6). És en el baptisme, el bany purificador que ens deixa nets de pecat i ens fa néixer de nou, per la força de l'Esperit donat amb una infinita generositat, que arribem a ser una nova criatura, depositària de l'amor graciós de Déu, que ens dóna dret a esperar la vida eterna, que des d'aquest moment tenim dret a esperar.

Convindria que ho tinguéssim existencialment present aquest any que, en l'itinerari cap al tercer mil·lenni, el Papa ens urgeix a ser conscients que l'Esperit és amb nosaltres i ens mena cap al Pare per Crist Senyor, el Salvador de tots.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial I)

Temps de Nadal

(Salteri: setmana 1)

GENER

11. Diumenge

Baptisme del Senyor (F) Blanc. Lectures: Isaïes 42:1-4.6-7 / Salm 28 / Fets 10:34-38 (o bé: Isaïes 40:1-5.9-11 / Salm 103 / Titus 2:11-14;3:4-7) / Lluç 3:15-16.21-22

ALTRES CELEBRACIONS: Sant, Higiní, p. mr.; Alexandre, b. mr.; Teodosi Cenobiàrca, mjo.; Palemó, ab.; Salvi, mr.; Santes, Honorata i Hortènsia, vgs.

Comença el temps de durant l'any

12. Dilluns

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 1:1-8 / Salm 115 / Marc 1:14-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Arcadi, mr.; Modest, Rogat, Càstul, i altres soldats mrs.; Nazari, mjo.; Tigris, prev. mr.; Santa Tatiana, mr.

13. Dimarts

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 1:9-20 / 1 Samuel 2:1-8 / Marc 1:21b-28. Si es vol: *Sant Hilari bisbe i doctor (MLI)*

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Gumersind i Servidéu, prevs. mrs.; Leonci i Agrici, bs.; Vivenci, cfr.; Santes, Glafira, vg.; Verònica de Benasc, vg.

14. Dimecres

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 3:1-10.19-20 / Salm 39 / Marc 1:29-39

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Joan de Ribera, b.; Fèlix de Nola, prev.; Eufraasi i Daci, bs.; Malaquies, profet.; Bernat de Corleón, cf.; Santa Macrina, matr.

15. Dijous

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 4:1-11 / Salm 43 / Marc 1:40-45

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Pau, primer ermità; Maur, ab.; Habacuc i Miquees, profets.; Efisi, mr.; Santa Secundina, vg. mr.

Festa Major: a l'Arbolí, la Figuera i Santa Margarida de Montbui.

16. Divendres

Fèria. Verd. Lectures: 1 Samuel 8:4-7.10-22a / Salm 88 / Marc 2:1-12

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Fulgenci, b.; Marcell, p. mr.; Adjut, Acurci i Otó, mrs.; Bernat, prev. mr.; Santes, Priscil·la, matr. i Estefania, vg.

Festa Major: a Saderra.

17. Dissabte

Sant Antoni Abat (MO) Blanc. Lectures: 1 Samuel 9:1-4.17-19;10:1a / Salm 20 / Marc 2:13-17

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sulpici, b.; Mèrul, mjo.; Espeusip i Meleusip, mrs.; Santes Leonil·la, mr. i Rosalina de Vilanova, cartoixana.

Festa Major: a Ascó, les Borges del Camp, Camarasa, Cambrils de Mar, Corbera de Llobregat, Figuerola d'Orcau, Garcia, la Granadella, Llaberia, Massalcoreig, Miravet, Móra d'Ebre, el Perelló, el Pont de Claverol, Pradip, Querol, Sanaüja, Sant Antoni de Vilamajor, Sant Feliu de Codines, Sarroca de Lleida, la Selva de Mar, la Torre de l'Espanyol, Vilabella, Vilanova i la Geltrú, Vila-seca i Vimodí.

Lectures bíbliques

Baptisme del Senyor

Cicle C

Lectura primera Is 40:1-5.9-11

*Apareixerà la glòria del Senyor
i la veurà tothom alhora*

Lectura del llibre del profeta Isaïes

«Consoleu, consoleu el meu poble», diu el vostre Déu. «Parleu amorosament a Jerusalem, crideu i digueu-li que s'ha acabat la seva servitud, ha estat perdonada la seva culpa: ha rebut de mans del Senyor doble pena per tots els seus pecats.»

Escolteu una veu que crida: «Obriu en el desert una ruta al Senyor, aplaneu en l'estepa un camí per al nostre Déu. S'alçaran les fondalades i s'abaxaran les muntanyes i els turons, la serralada es tornarà una plana, el terreny escabros serà una vall. Llavors apareixerà la glòria del Senyor i la veurà tothom alhora. La boca del Senyor ho ha dit.»

Puja en una muntanya ben alta, missatger que anuncies a Sió la Bona Nova! Tu que portes bones noves a Jerusalem, alça ben fort el teu crit, alça'l ben fort, no tinguis por! Digues a les viles de Judà: «Aquí teniu el vostre Déu! El Senyor Déu arriba amb poder, el seu braç domina tota cosa, l'acompanya el fruit de la seva victòria, el precedeixen els seus trofeus; vetlla com un pastor pel ramat, l'aplega amb el seu braç, porta al pit els anyells, acompanya les ovelles que crien.»

Salm responsorial

103:1b-3a, 3b-4, 24-25. 27-28, 29-30 (R.: 1)

Senyor, Déu meu, que en sou, de gran!
Aneu vestir d'esplendor i majestat,
us embolcalla la llum com un mantell.
Heu estès el cel com una vela,
i dalt les aigües us heu fet un palau.

**R. Beneeix el Senyor ànima meva,
Senyor, Déu meu, que en sou de gran.**

Preneu els núvols per carrossa
i avanceu sobre les ales dels vents,
teniu els vents per missatgers,
el foc i les flames per executar les
[ordres. R.]

Que en són, de variades, Senyor, les
[vostres obres,
i totes les heu fetes amb saviesa.
La terra és plena de les vostres criatures.
Aquí teniu el mar, immens per totes
[bandes,
són in comptables els animals que s'hi
[mouen,
des dels més petits fins als més grans. R.]

Tots esperen de la vostra mà
que els doneu l'aliment al seu temps:

els el doneu, i ells l'arreglen,
així que obriu la mà, mengen a desdir. R.

Però si deixeu de mirar-los es
[desconcertem
si els retireu l'alè, expiren
i tornen a la pols d'on van sortir.
Quan envieu el vostre alè, reneix la
[creació,
i renoveu la vida sobre la terra. R.]

Lectura segona Tt 2:11-14; 3:4-7

*El Senyor ens salva amb un bany d'aigua
regenerador i amb el poder renovador de
l'Esperit Sant*

Lectura de la carta de sant Pau a Titus

Estimats: s'ha revelat l'amor de Déu, que vol salvar tots els homes, i ens ensenya que abandonem la impietat i els desigs mundans, per viure en aquest món una vida de sobrietat, de justícia i de pietat, mentre esperem que es compleixi feliçment la nostra esperança, que es manifesti la glòria de Jesucrist, Déu gran i salvador nostre. Ell s'entregà a si mateix per nosaltres un poble ben seu, apassionat per fer el bé. Quan s'ha revelat la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes, no l'han mogut les obres que nosaltres podíem haver fet, sinó la seva bondat que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador; així, justos per la seva gràcia, som hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar.

Al·leluia Cf. Lc 3:16

*Joan digué: Ve el qui és més poderós
que jo. Ell us batejarà amb l'Esperit
Sant i amb foc.*

Evangeli Lc 3:15-16, 21-22

*Jesús fou batejat; mentre pregava s'obrí
el cel*

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç
En aquell temps, la gent que vivia en l'expectació, sospitava si Joan no fóra potser el Messies. Ell respongué dient a tothom: «Jo us batejo només amb aigua, però ve el qui és més poderós que jo, tan poderós que no sóc digne ni de deslligar-li el calçat. Ell us batejarà amb l'Esperit Sant i amb foc.»

Un dia que tot el poble es feia batejar, Jesús també fou batejat. Mentre pregava, s'obrí el cel i baixà cap a ell l'Esperit Sant en figura corporal com un colom i una veu digué des del cel: «Ets el meu Fill, el meu estimat; en tu m'he complagut.»

Maria, Verge i Mare

Joan Guiteras i Vilanova

(Carta a una catequista)

Benvolguda Irene: Et deia, en la darrera carta, que de la Mare de Déu se'n poden dir moltíssimes coses. Hom no pararia de dir-ne d'aquella que és la Mare del Verb i la nostra Mare. Per això, encara, et vull contar més coses de les glòries de Maria.

Em vas dir que, durant l'Advent, t'havia estat difícil explicar als nois i noies la festa de la Immaculada Concepció. La Catequesi ha de ser sempre transparent i el catequista ha de tenir a punt unes respostes que siguin com més clares millor. Mira, Maria per tal de ser la Mare del Salvador del món, rebé uns privilegis especials. Així podia exercir aquesta funció tan gran i tan alta. Sí, en realitat es tracta del que Gabriel digué a la Verge: «plena de gràcia». Totalment conduïda per la gràcia de Déu pogué donar assentiment ple i immediat al voler divinal.

Tot això —vegi's el CEC 491— vol dir que Maria ha estat redimida des de la seva concepció. El papa Pius IX, el 1854, proclamà el dogma de la Immaculada Concepció d'aquesta manera: *La benaurada Verge Maria, des del primer instant de la seva concepció, per una gràcia i un favor de Déu totpoderós, en virtut dels mèrits de Jesucrist, Salvador del llinat-*

ge humà, va ser preservada intacta de tot pecat original.

La Immaculada, doncs, ens admira i anima. L'Església fita els ulls en Maria, la Dona de l'Apocalipsi que, radiant de llum, du una corona de dotze estrelles i té la serp esclafada sota els seus peus. Ara, en Maria, la nova Eva, s'acompleixen les paraules del llibre del Gènesi: «Posaré una enemistat entre tu (la serp) i la dona, entre el teu llinatge i el seu. Ell t'atacarà el cap...» (Gn 3:15). La Immaculada Concepció palesa que la salvació, a la qual Maria ha col·laborat d'una manera especialíssima, és una realitat en el Verb de Déu encarnat per nosaltres i per la nostra salvació. Ara ha arribat l'hora de la redempció!

Cal destacar l'obediència de la fe de Maria. Recordes, Irene, l'escena emocionant de l'Anunciació? Amb quina promptitud i serenor la verge respongué: «Que es faci en mi segons la teva paraula!» Donant el seu consentiment a la Paraula de Déu, la benaurada Verge Maria esdevé Mare de Jesús. El CEC fa així: «Acceptant de tot cor, sense que la retingui cap pecat, la voluntat divina de salvació, es lliura ella mateixa íntegrament a la persona i a l'obra del seu Fill, per tal de ser útil en dependència d'ell i amb ell, per la gràcia de Déu, al misteri de Redempció» (núm. 494).

La donació de Maria és un model per a tots els

cristians. Però té un reclam especial pels catequistes. També accepten el pla de Déu, es lliuren a la persona i a l'obra de Crist. I, per gràcia de Déu, són útils al misteri de la salvació. Val la pena que pensis en el valor de la teva vocació de catequista, que en donis gràcies a Déu, i que romanguis fidel a aquesta crida.

Uns darrers mots sobre la *Maternitat divina de Maria*. Recorda que els Evangelis qualifiquen Maria com «la Mare de Jesús». Elisabet, moguda per l'Esperit Sant, se li adreça com «la Mare del meu Senyor». Arrodonim-ho amb aquestes expressions del CEC: «Aquell que ella va concebre com a home per obra de l'Esperit Sant i que va ser de debò el seu Fill segons la carn, no és altre que el Fill etern del Pare, la segona persona de la Santíssima Trinitat. L'Església confessa que *Maria és verament la Mare de Déu*» (núm. 495).

Amb els conceptes exposats, has pogut refrescar un xic més els teus coneixements sobre la benaurada Verge Maria. Has pogut remerciari Déu pel seu pla de salvació. I t'has sentit cridada a, imitació de Maria, a col·laborar amb totes les teves forces a ajudar els nois i noies a conèixer més els camins de Déu que desemboquen en la Redempció i que ens fan sospirar tant per una vida lliurada, transparent i sense pecat com per gaudir de Déu mateix al cel.

L'acàcia

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Sento per aquest arbre una particular simpatia. Quan era petit n'abundava al voltant dels jardins on transcorrien els nostres jocs. L'olor de les flors és exquisida, llàstima que la col·locació de banyes a les branques no permetia confeccionar un ram per posar-lo a casa. Aquests arbres tenien una altra cosa que també m'agradava: l'olor de les seves arrels. Feien olor de regalèsia. No sé per quina raó no vaig arribar mai a mastegar-les, i ho colebro, ja que més tard he sabut que eren força tòxiques, sense arribar a ser mortals.

Després vaig llegir la Bíblia i aleshores vaig saber que l'Arca de l'Aliança s'havia fet amb la fusta d'aquest arbre, era un nou motiu per tenir més estima per aquest vegetal.

Al cap dels anys, quan vam fer reformes a l'església de La Llobeta, una de les peces que vaig tenir interès que fos digna, de materials i de línies, va ser l'ambó. Vaig escollir per al

suport que delimités l'entorn, fustad'acàcia. És difícil trobar fusta d'aquest arbre. A la fusteria Soldevila, que ara celebra el seu centenari, tenien uns taulons que guardaven per unes peces dels antics telers. No hi va haver cap inconvenient per escollir-ne la millor per aquesta feina. I Jaume S. Molist i jo vam anar perfilant i polint unes fustes amb un resultat que avui encara m'agrada.

Explico aquests preliminars perquè el lector compregui l'emoció que em va ennuegar quan, durant el meu primer viatge a Terra Santa, em van mostrar la primera acàcia del desert. Vista de lluny podia assemblar-se a la nostra, de prop en canvi era molt diferent. Aquesta era la impresió del moment, considerat el cas més detingudament, hom hi descobreix paral·lelismes. Les seves flors són papilionàcies i els seus fruits en lleguminosa abunden en ambdues les espines, en la del desert són més llargues, agudes i fortes. Ja se sap que les espines en els vegetals són

defenses per evitar que alguns animals se'ls mengin les fulles i també per evitar l'evaporació de l'aigua dels seus teixits. Hom té la impressió, en veure-les, que no es tracta d'un ésser viu, que és un fòssil, del que només se'n conserven les branques, branquetes i espines, ja que gairebé no s'hi veuen fulles. No he treballat al taller la fusta d'aquest arbre, però un dia vaig tenir l'humor de tallar una branca amb un *cuter* i emportar-me-la i he de dir que és compacta i dura com la nostra.

L'Arca de l'Aliança, i els estris que l'acompanyaven van fabricar-se amb fusta de *Sittah*, que és el nom que li dona la Bíblia hebrea a l'*Acacia raddiana* dels botànics i que he anomenat, simplement, acàcia del desert. I van fabricar-se amb aquest material, perquè és l'únic del qual disposaven els protagonistes de l'Èxode. Tot i que al monestir de Santa Catalina del Sinaí, i als seus voltants, hi ha altres arbres, els únics autòctons són els que fins ara m'he referit.

Hom es meravella que al mig de l'aridesa del desert, a vegades allunyat dels mateixos *Wadis*, pugui créixer prodigiosament aquest arbre. El seu secret me'l va revelar el guia, ja en el meu primer viatge: les seves arrels s'enfonsen a la terra fins a 40 metres de profunditat, i l'arbre no n'aconsegueix més de 7 d'alçada. D'aquesta manera poden captar els fils d'aigua que hi pot haver a la sorra més profunda.

Aquests arbres són, al meu entendre, símbols de l'home de vida interior. Hom s'extranya que existeixi gent capaç de conservar-se sense ofegar-se, sense caure en la depressió, enmig dels avatars i de les grans desgràcies. Si les adversitats no els maten, és que, com les acàcies del desert, tenen una interioritat més gran del que se n'aprecia al seu exterior. Li vaig dedicar a l'arbre una paràbola en el meu llibre. Sempre que les veig, o les recordo, són un símbol dels místics i es converteixen també en una exigència.

retrats bíblics
intencionats

Amics de Déu

Fem Catequesi

Sant Eulogi de Còrdova, màrtir, 9 de gener

Va néixer a Còrdova vers l'any 800, sota el regnat del califa Alhakem I, al si d'una família acomodada d'origen hispanoromà que professava la fe cristiana. Un dels seus germans era funcionari de l'administració, altres dos eren comerciants, i la seva germana Aulona havia professat en un convent. Aquesta diversitat dins d'una mateixa família indica que la florent comunitat cristiana mossàrab de Còrdova estava força islamitzada en la seva manera de viure.

En la biografia que va escriure el seu amic Àlvar explica que el primer mestre d'Eulogi va ser el seu avi, que també es deia com ell, el qual li va ensenyar els principis de la fe cristiana i l'oposició a la doctrina de Mahoma. Tenia una gran inclinació a l'estudi; fou ordenat sacerdot als vint-i-cinc anys i va

ingressar a la comunitat de sacerdots de l'església de sant Zoïl.

L'any 858, quan va quedar vacant la seu de Toledo, fou elegit arquebisbe per la comunitat mossàrab d'aquella ciutat que l'admirava pel seu recolzament als màrtirs de Còrdova. Però l'administració musulmana, temerosa del proselitisme i l'entusiasme cristià que caracteritzava Eulogi, no va autoritzar el nomenament, ni li va permetre d'abandonar la ciutat. Fins i tot el califa Mohamed I va

prosseguir les execucions de cristians amb més energia que el seu pare.

Acusat davant de la cort de proselitisme, Eulogi va defensar els drets dels cristians i va dir paraules molt dures contra Mahoma; llavors fou conduït davant del califa. Eulogi es va mantenir ferm, no es va retractar i va ser decapitat.

Pels camins de la Bíblia

Antíoc i Judes

Quan el rei Antíoc va sentir tot el que es deia, es va encendre d'indignació i va enviar missatgers que reunissin totes les forces del seu reialme, un exèrcit poderosíssim.

Antíoc va deixar Lísies, home noble i de sang reial, encarregat dels afers del regne. Li manà que enviés un exèrcit a Judea per desfer i anorrear la força d'Israel.

Lísies elegí tres homes poderosos entre els amics del rei i els posà al front perquè anessin a la terra de Judà, segons l'ordre del rei. Arribaren a prop d'Emmaús, la terra plana, on van acampar.

Judes i els seus germans, veient que els exèrcits acampaven ja als seus territoris, es deien l'un a l'altre: «Refem les ruïnes del nostre poble i llitem per ell i pels llocs sants.»

Aleshores va aixecar el campament i s'establí a l'esquerra d'Emmaús. Judes digué als seus: «No tingueu por del nombre que són, no us acovardiu veient l'empenta que porten. El que hem de fer ara és clamar al cel perquè ens accepti i es recordi de l'aliança promesa als pares i desfaci avui aquest campament davant nostre. Així tots els pobles sabran que hi ha qui allibera i salva Israel.»

Quan els estrangers, alçant els ulls, els van veure avançar cap a ells, sortiren del campament disposats a la lluita. Els de Judes van tocar els corns i els dos exèrcits es van posar en contacte.

Els pagans van ser derrotats i van fugir cap a la plana. Aquell dia Israel obtingué una gran victòria.

De tornada, no paraven de lloar i beneir el Senyor, perquè és bo, perquè dura eternament el seu amor.

Benaurats els humils, perquè ells posseiran la terra.

Qui són els humils? Humil és el qui no creu en la força, ni l'usa per imposar-se als altres. No es deixa emportar per la ira ni per la violència. No s'irrita, no s'enfada, té paciència... la qual cosa no vol dir que hagi de ser covard ni indulgent amb el mal. Els humils es basen en la seguretat que tot està a les mans de Déu i que Ell farà valer el seu dret quan vulgui. Per això no són gent pretensiosa, i mai no cerquen ser més que els altres. Els humils són persones no violentes, que no responen al mal amb el mal. Jesús se'ns presenta Ell mateix com a «benèvol i humil de cor» (Mateu 11,29).

Litúrgia

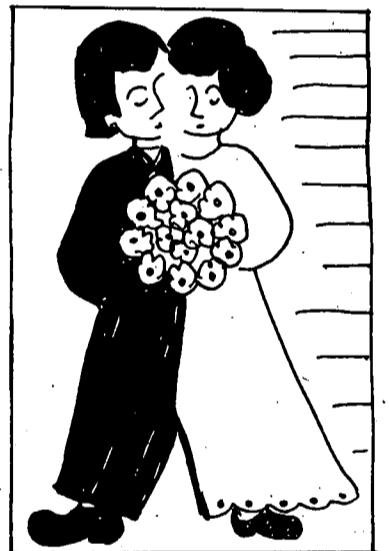
Els sacraments són eficaços

Quan hem celebrat un sacrament podem estar segurs que «allí ha passat alguna cosa». Ho podem dir d'una altra manera: Els sacraments són eficaços perquè Crist hi actua a fi de comunicar la gràcia que el sacrament significa.

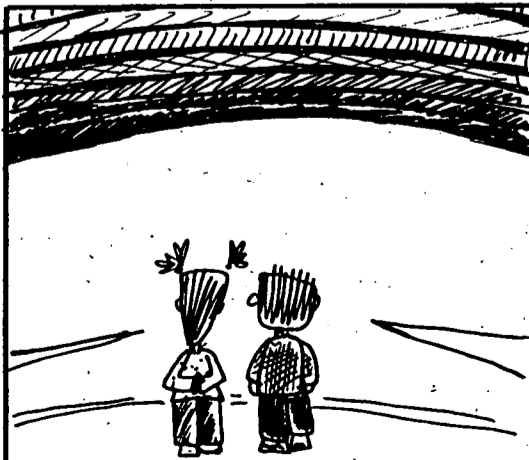
En cada sacrament demanem al Pare que per mitjà del seu Fill envii el seu Esperit, i així com el foc transforma en ell tot el que toca, l'Esperit Sant transforma en Vida divina allò que és sotmès a la seva potència.

Per tant, quan un infant és batejat, en ell hi ha un canvi radical, tot i que l'aparença externa sigui la mateixa. Quan una parella s'uneix en matrimoni, en ella es produeix una unió com no existia abans («ja no són dos, sinó una sola carn», diu Jesús); quan algú rep el perdó pel sacrament de la penitència, la seva situació és absolutament diferent en referència al moment anterior; i així ho podríem dir de tots els altres sacraments.

La celebració d'un sacrament és la trobada més intensa que l'home té amb el seu Déu. D'aquí la gran dignitat amb què han de ser celebrats i d'aquí, també, la seva eficàcia.

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Una casa que respira tranquil·litat i serenor

■ Can Banús ofereix espais d'acollida familiar

La Fundació Acollida i Esperança es dedica a atendre malalts de sida en una fase molt avançada de la malaltia. Per dur a terme aquesta tasca disposa del centre Can Banús, emplaçat a Badalona i pensat per a aquelles persones que no tenen recursos humans ni econòmics. La Fundació també gestiona i dirigeix, en col·laboració amb l'Obra Social Santa Lluïsa de Marillach, un pis a Barcelona també per a malalts de sida recollits del carrer.

Can Banús té una capacitat per a vint-i-cinc malalts, que conviuen amb una petita comunitat de set persones. El director del centre, Miquel Acosta, assegura que «el grup comunitari té molt clar que l'important són les persones i no ens preocupa la religió de cada malalt, ni la seva història, ni el seu passat. Aquesta casa és un sola família».

El centre ofereix un casa amb un estil de vida, on tothom ha de participar en el seu manteniment i neteja. La intenció de la fundació no és crear un ambient basat en la llàstima o la compassió, sinó en la convivència i l'acollida. La majoria de persones que s'incorporen a Can Banús provenen dels centres sanitaris (hospitals, residències i albergs per a malalts sense recursos) i de la presó. En alguns casos són persones que acaben de complir comdemna o que estan en llibertat provisional.

Els malalts que acull el centre es troben en una fase molt avançada de la sida, no tenen recursos econòmics ni família. Una de les vies d'accés a la malaltia va ser un passat on la droga no hi era absent.

Fer camí al seu costat

La major part dels malalts es mouen en una franja d'edat entre els trenta

i els quaranta anys. Des de Can Banús es vol ajudar aquestes persones que han de fer front a una malaltia que cada cop és més crònica: «Hi ha gent que vol lluitar i vol viure, per tant has de saber omplir aquesta vida cada vegada més llarga amb contingut. Però també tenim persones que ja estan cansades de seguir el tractament, d'anar als hospitals... i arriben aquí per morir, perquè saben que no estaran sols», explica Miquel Acosta.

La Fundació desenvolupa a la casa tot un seguit d'activitats per proporcionar als malalts una acollida humana

de qualitat. Can Banús ofereix un servei mèdic diari que treballa en coordinació amb els hospitals de referència dels pacients i amb la xarxa sanitària del Servei Català de la Salut i a través del programa Social de la Sida del Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya.

Dins de la societat

Des de Can Banús es destaca que s'ha rebut un suport molt gran de tot el barri, des del mercat (que els ajuda amb els aliments), passant per les parròquies i els molts voluntaris que dediquen el seu temps al centre.

Miquel Acosta afirma que «sí que és cert que encara hi ha gent que rebutja els malalts de sida, però també és veritat que hi ha moltes més persones que els fan costat i que els ajuden». Segons Acosta, la manca d'informació produeix la por envers la sida.

El centre també ha creat un equip de divulgació i prevenció de la sida que, a través de xerrades, col·labora amb els col·legis, les parròquies i els mitjans d'informació.

Conviure amb aquests malalts ensenya moltes coses, segons Acosta. Una d'elles és «aprendre a creure en la persona malgrat que hagi passat per les drogues o per qualsevol altra circumstància». El responsable del centre afegeix que ha

apprès a ser més senzill en la pregària, a veure el món des d'una perspectiva diferent, a saber callar, «a contemplar el misteri del sofriment de les persones i a ser autèntic».

Rosà Maria Jané Chueca

Can Banús ofereix una acollida humana de qualitat.

El centre també disposa d'un servei de consulta psiquiàtrica, reunions d'autoajuda i gimnàstica de recuperació. Altres activitats són els treballs de jardineria i horticultura; els tallers de vímet, marqueteria i macramé; videofòrum, excursions i jocs de taula, i una revista que fan els mateixos residents.

Can Banús té dues característiques fonamentals: oració i acollida. Per aquest motiu hi ha una oferta de servei religiós oberta a les persones que viuen a la casa i als veïns. El pare franciscà Josep Costa és el responsable de la comunitat del centre.

**CENTRE D'ACOLLIDA
CAN BANÚS
C/ MUNTANER, S/N
08910 BADALONA
TEL. 465 64 27**

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVOI

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

Carme Serrallonga, una vida abocada a la cultura catalana

■ Fundadora de l'Escola Isabel de Villena, l'endemà de morir havia de rebre el premi de l'ADB

BARCELONA.— El dilluns 1 de desembre la pedagoga i traductora Carme Serrallonga havia de rebre el premi de l'Agrupació Dramàtica de Barcelona (ADB) pel seu treball com a traductora a la llengua catalana d'obres importants del teatre universal, per la seva dedicació a l'assessorament i pedagogia de l'art dramàtic i pel seu mestratge a professionals de l'escena. Però just el dia abans, Serrallonga moria als 87 anys. Així acabava una vida abocada a l'ensenyament, a la cultura i a la llengua catalana.

Carme Serrallonga va néixer al barri barceloní de Sant Martí de Provençals l'any 1909 en el si d'una família d'idees liberals. El seu pare va marxar a Amèrica tot just després de néixer ella, per tornar al cap de set anys. Mentrestant, la seva mare i la seva àvia la van criar i la van portar a l'escola francesa. Només va poder viure al costat del seu pare durant dos anys, però, van ser suficients perquè aquest li encomanés el gust per la lectura. Llicenciada en filosofia i lletres per la Universitat de Barcelona l'any 1931, va començar la seva tasca professional com a cofundadora de l'Institut Escola del Parc, basat en el sistema pedagògic de la Institución Libre de Enseñanza. Després d'un any d'estada a la Residencia de Estudiantes de Madrid, va tornar a Barcelona i es va incorporar a l'Institut Escola de Sarrià, on va exercir de mestra fins a la fi de la guerra civil.

Isabel de Villena, el català en la clandestinitat

Les seves idees catalanistes li van fer plantejar la possibilitat de l'exili, com van fer molts dels seus amics, però

els llaços familiars i probablement el seu caràcter poc inclinat a l'aventura la van fer decidir per quedar-se a Barcelona i adoptar una actitud de resistència en favor de la llengua catalana. Un cop acabada la guerra, el mateix any 1939, juntament amb altres professors i pares d'alumnes del desaparegut Institut Escola, va fundar l'Escola Isabel de Villena, de la qual en va ser directora durant molts anys. La Isabel de Villena va ser pionera en qüestions com l'ensenyament en català i la coeducació. «Va ser un miracle que no ens la tanquessin», havia dit Serrallonga en més d'una ocasió.

Una de les professores de la Isabel de Villena va ser Maria Aurèlia Capmany, amb qui va mantenir una llarga amistat. Ella i Ricard Salvat li van proposar fer classes a l'Escola d'Art Dramàtic Adrià Gual, de la qual van ser els fundadors. Allí va conèixer diversos actors als quals corregia la seva dicció catalana i va entrar així en el món del teatre.

Serrallonga tenia una certa vocació per la lingüística, una passió incontenible per la lectura i una facilitat innata pels idiomes, de manera que la traduc-

Carme Serrallonga amb alumnes de la Isabel de Villena.

ció de clàssics del teatre al català va ser un dels seus treballs més destacats. A més del català i del castellà, coneixia l'alemany, el francès, l'anglès, l'italià, el llatí, el grec, l'hebreu i estudiava el rus des de feia temps. Jean Genet, Dürrenmatt, Wedekind, James Bowles són només alguns noms dels nombrosos autors que ha traduït.

És particularment interessant la seva relació amb la llengua alemanya, que va descobrir a partir de les idees de Bertold Brecht, escriptor comunista alemany que va haver de fugir del seu país per l'arribada al poder del partit nazi. Anteriorment a Brecht, Serrallonga despreciava la llengua alemanya arran de la intervenció nazi a la guerra civil al costat dels nacionals, però deu anys més tard se'n va penedir. Ricard Salvat li va demanar que traduís *La bona persona de Sezuan*, de Brecht. Ella va contestar: «Puc provar-ho, si no surt, no surt.» Potser pels bons resultats de la proposta, Avel·lí Artís, més conegut amb el sobrenom de Tisner, va posar en els seus mots encreuats de *La Vanguardia*: «carmeta de l'alemany». La paraula era, òbviament, «Serrallonga».

Les restes mortals de Carme Serrallonga van ser incinerades al tanatori de Montjuïc l'endemà del dia que

Teresa Devants, alumna seva a l'Escola Adrià Gual, recollia, a l'Institut del Teatre, el premi de l'ADB. Aquest és l'últim guardó d'una llarga llista entre els que destaquen la Creu de Sant Jordi (1989), el Ciutat de Barcelona (1992) i el Premi Nacional d'Arts Escèniques de la Generalitat (1993), concedits aquests últims anys com a reconeixement d'una trajectòria professional i humana caracteritzada pel treball, la discreció i la defensa de la cultura i la llengua catalanes.

Les cendres de la pedagoga van ser llençades al mar —es complia així un dels seus últims desitjos— el 13 de desembre passat en un acte emotiu davant del port de Barcelona, on hi van ser presents professors, alumnes, pares d'alumnes i diversos actors. L'actriu i antiga mestra de la Isabel de Villena Carme Sansa va llegir un fragment de *Galileo Galilei* de Brecht, traduït per la difunta, que versava sobre la ciència i el futur, i el poema *El final del Laberint*, de Salvador Espriu. Així mateix, l'actor Jaume Comes va llegir un text de M.A. Capmany que feia referència al mar, —pel qual Serrallonga sentia autèntica devoció—, i dos poemes breus de Carner.

Josep M. Calvet

**CASA
GAY**

**SERVEI DE LLOGUER PER A
FESTES I BANQUETS.
CADIRES, TAULES, CRISTALLERIA,
VAIXELLA, ETC.**

ROGER DE LLÚRIA, 12 i 14
Tel. 318 14 95 - 301 67 31- Fax 412 44 55

Les religions del món (23)

Carme Rullo

Religiosa de la Misericòrdia de Moissac

La divinització

Els dits dels déus

La vida de l'home sobre la terra estava completament controlada pels déus; per triomfar o per obtenir la felicitat calia fer tot el possible per mantenir una bona disposició dels déus vers els humans. Durant les festes religioses els fidels participaven en algunes cerimònies de l'interior del temple o bé portaven les imatges dels déus pels carrers de la ciutat. Podien oferir-los sacrificis o demanar-los el seu ajut. L'home que, socialment parlant, pertanyia al comú dels mortals, no podia apropar-se al déu protector de la ciutat per ell mateix, calia que fos introduït per un servidor d'aquest, és una escena que trobem gravada als segells cilíndrics que daten de la tercera dinastia d'Ur i dels segles posteriors.

El propietari del segell s'identificava amb el personatge que s'hi representava, demanant-li a déu la seva benedicció. Però els déus eren desconcertants. Els babilonis podien esperar els favors divins, però mai no podien estar segurs d'obtenir-los. Aquesta incertesa donava lloc al desenvolupament d'altres aspectes de la religió babilònica —que no ha desaparegut completament—, per exemple la consulta dels oracles.

Els babilonis, i abans que ells els sumeris, creien predir el futur a partir de tota classe d'observacions estranyes. Veïen els dits dels déus assenyalant el futur durant el naixement dels monstres, el naixement dels animals, la forma de les esclatxes de les parets, o bé la forma que pot pendre l'oli en vessar-lo en un got d'aigua. Consultaven els auguris abans de casar-se, i abans d'anar al combat. Un procediment habitual consistia a examinar el fetge d'un animal sacrificat, l'auguri era favorable si el seu aspecte corresponia exactament al que tenia en altres ocasions abans de successos favorables, en cas contrari

calia renunciar al projecte que s'havia anat a consultar. Hi havia un grup de sacerdots que estaven especialment preparats per examinar els auguris i interpretar-los. Els sacerdots van compilar una enorme enciclopèdia sobre aquest tema; també van aprendre molt observant les estrelles: sabien predir els eclipsis i actualitzar el calendari. Van ser, en certa manera, els precursors de l'astrologia endevinatòria.

L'Imperi asiri

L'Estat asiri va anar ampliant el seu territori al nord de Mesopotàmia a par-

te déus i els col·locaven en el temples asiris. Els asiris, per costum, els respectaven i els conduïen a vagades als seus països respectius, un cop dominada la sublevació.

Els babilonis

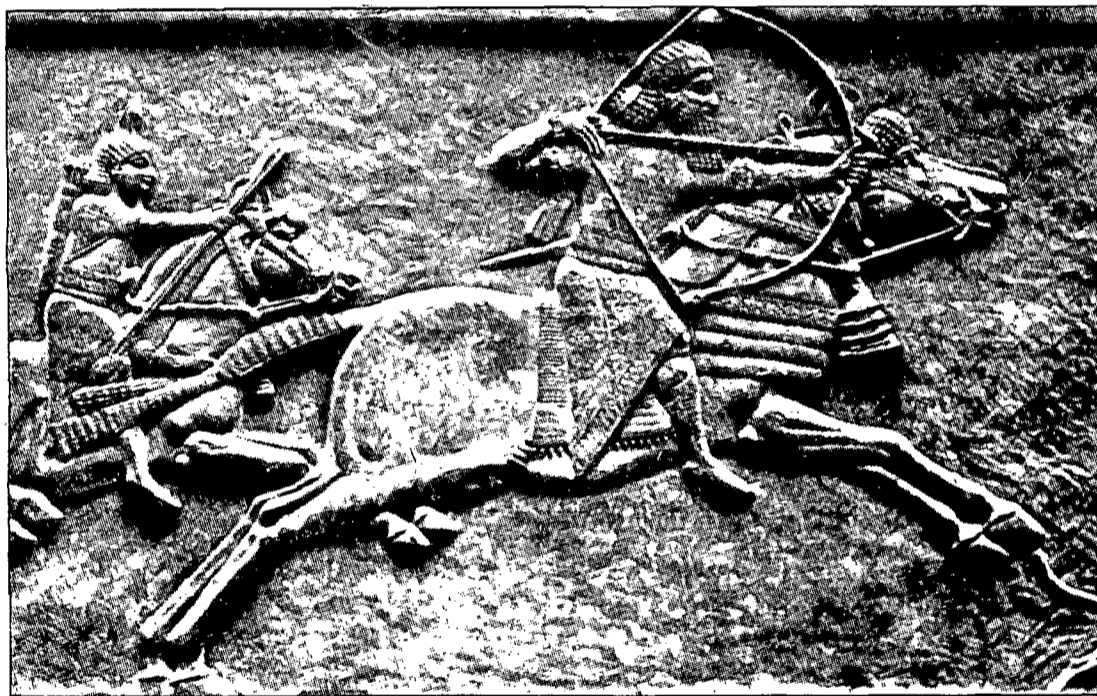
La caiguda d'Assur va ser deguda a l'acció dels babilonis o dels caldeus, dels quals Nabucodonosor, el més famós de tots els seus reis, va ser qui va reconstruir Babilònia i el gran temple de Marduk, déu tutelar de la ciutat. Va ser durant el regnat del gran rei Hammurabi de Babilònia —vers l'any 1750

ser la creació de l'home, perquè realitzés les diverses feines que els déus no volien fer. El poema acaba amb una llarga enumeració dels poders de Marduk. A l'època de Nabucodonosor, va sorgir un grup de teòlegs que consideraven que tots els déus que adoraven eren en realitat diferents manifestacions o aspectes d'un mateix déu Marduk o altres. I per mitjà d'aquesta «definició teològica», van aconseguir posar una mica d'ordre a la diversitat de déus que regien els destins de tota la humanitat o potser estaven inquietos pel sentiment que tenien que no era possible i, fins i tot, era il·lògica l'existència de certa quantitat i diversitat de poders, governant cadascun d'ell l'Univers.

Els perses no van suprimir la religió babilònica en conquerir Babilònia, que va sobreviure, en alguns centres, fins al primer segle de la nostra era. A certs déus i deesses, encara se les recordava localment quan va penetrar l'islam a l'Iraq.

Canà: els déus de la natura

Canà va ser el nom de Palestina des de l'any 1800 fins a l'any 1200 aC. Els seus habitants eren una barreja de diferents races,

Relleu assiri de pedra que representa el rei Assurbanipal. (668-626 aC).

tir de l'any 1400 aC, per esdevenir finalment el poder dominant del Pròxim Orient a partir de l'any 900 al 612 aC. Els reis asiris intentaven copiar els babilonis, la cultura dels quals era molt més antiga. Adoraven els mateixos déus, però el seu déu suprem identificat amb Enlil era Assur, que va donar el seu nom al país. Quan els asiris anaven a la guerra, ho feien en nom i per ordre d'Assur, combatien per defensar i estendre les seves fronteres i conquerien altres estats per a la seva glòria. Al rei li corresponia l'honor i la glòria de la victòria, i passava el contrari en cas de ser derrotat: és a dir, la reprobació.

Els asiris no intervingien durant les seves conquestes en les religions locals i, si els pobles conquerits se sotmetien de bon grat, els permetien continuar vivint segons els seus costums. Però si se sublevaven, feien presoners els seus

aC quan Marduk assolí el cim del Panteó—, i va ser molt popular a l'època que Babilònia aconseguí el seu màxim poder. En honor seu es va escriure el poema cosmogònic babilònic de la creació.

La *Enuma Elis* narra els principis del món, quan tot el que existia era materialment cobert d'aigua, sense cap diferència. Els déus que van néixer d'aquesta aigua primordial, molestaven el seu descans i va pensar a destruir-los. Però els déus, davant d'aquesta amenaça, van escollir un campió per combatre el seu, que va ser derrotat; un segon també va ser derrotat. Llavors va sorgir Marduk, un déu de segon ordre, que va presentar el seu pla i va triomfar. D'aquesta manera va ser proclamat déu suprem. El regal que va fer als déus per haver-li concedit un honor tan alt amb l'ajut del seu pare Enkiea, va

principalment semites, i estretament emparentades amb les de Síria, al nord. Després de la conquesta israelita, cap a l'any 1100 aC, uns estats cananeus autònoms van subsistir al nord, a la Fenícia dels grecs (l'actual Líban). La seva cultura i la seva religió van continuar prosperant a l'esmentat indret, exercint la seva influència sobre els països veïns. Els temples, les inscripcions i tota mena d'objectes religiosos, trets a la llum per les excavacions realitzades al llarg del temps, ens proporcionen informes sobre la religió dels cananeus i dels fenicis.

Els llibres hebreus, grecs i llatins ens ofereixen també altres informacions. Israel havia d'evitar qualsevol contacte amb la religió cananea, havia de destruir tota senyal o rastre sobre el territori on havia d'habitar (Èxode, 23,1,20-26).

RESIDÈNCIA GERIÀTRICA
BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, servei mèdic, sanitari i humà. Estades per sempre i per convalescències. Poques places.
Tel. 427 44 53.

El llibre de la setmana

Sentir-se al costat dels que pateixen

Els diaris estan plens de notícies, entrevistes, fotografies i declaracions de tota mena. El poble saharauí ja és mereixedor, des de fa temps, d'un adjectiu que gairebé no ens impressiona, i que no obstant això és colpidor per als homes i les dones d'aquesta terra africana: ja se'ls anomena «el sofert poble saharauí».

En aquestes línies, consagrades a la literatura, no recollirem estadístiques o narracions més o menys breus d'allò que els passa als «homes blaus». Contemplar una altra vegada les dones embolicades amb els grans mantells del color de la mar, i els homes amb les seves barbes serrades, i la mirada perduda en l'horitzó, tot pidolant el que és seu, i que se'ls escamoteja cada dia per amor al seu subsòl, sense pensar que la terra és seva des de fa segles, i que el pas dels anomenats

civilitzadors (o colonialistes) ha estat tan fort que el voldrien oblidar. I potser nosaltres també...

Amb tot, hi ha una manera de fer-los companyia, sense anar a observar-los de prop, com es va fer fa uns anys en nom de certa actitud paternalista que només va servir per satisfer curiositats.

Éssimptomàtic que el llibre que Fernando Pinto Cebrián acaba de publicar formi part de la col·lecció titulada *Libros de los malos tiempos*. Perquè si és cert, com diu un vell adagi castellà, que «el buen refranero, medido y certero», apropar-se a la gent del poble saharauí per anotar els seus pen-

saments a les frases del seu refranyer és un encert per saber com són, què pensen, què esperen, quins dubtes tenen, què avorixen, què busquen o què rebutgen.

Segons l'autor de la col·lecció, «els proverbis sorgeixen entre els saharauís d'una manera constant, i sempre es detecta en ells, amb una gran nitidesa, la seva experiència vital en un espai que els és geogràficament

hostil i els empeny a estructurar-se, a organitzar-se, a relacionar-se... de la manera més adequada per sobreviure cada dia».

Qualsevol proverbí és el resultat de molts segles, de moltes generacions, que han deixat darrere seu la seva experiència viva, el resultat d'una visió realista de l'existència, amb els seus èxits i les seves frustracions. I és curiós com la seva primera visió dels fets està relacionada amb l'entorn més immediat: «Vesteix més que una ceba», es diu de la persona a qui li agrada posar-se molta roba; «Dorm més que un be», a qui és un dormilega;

«Amb més mala sort que un paó», és la persona complicada, a qui tot li surt malament: el paó és bonic, però no serveix per a res; «Només s'enganya dues vegades l'ase», cal saber que la gent no és tanoca; «Més mullat que les natges d'un pescador»; «De l'ombra de la palmera no se'n beneficia qui n'està lluny», etc.

És un poble que se sent unit a la seva terra àrida, a les arenas d'un desert inhòspit. «Si algú elogia la seva terra, no menyspreis la teva», tot i que, a vegades, és tan enemiga de la supervivència. I en una societat àrab, que es caracteritza per la generositat, la comparança és el resultat de l'experiència: «Més avar que la sequera».

Proverbios saharauis és un petit volum molt interessant, perquè gràcies als comentaris encertats de qui ha fet aquesta antologia, es pot endevinar el sentit de la vida, i l'autenticitat d'un poble que necessita sobreviure en llibertat. És una literatura directa, sentències breus sorgides del cor de la gent senzilla, que arriba a nosaltres després de molts segles d'història anònima, però que és real, i amb la qual convivim hores que no haurien d'estar poblades per la indiferència o la ignorància.

Cristóbal Sàrrias

Fernando PINTO
CEBRIÁN,
Proverbios saharauis.
Miraguano ed.,
Madrid 1997, 282 pàg.

La sardana i la dansa

Nova col·lecció de llibres de temàtica sardanística

La revista *Som*, dedicada a la cultura popular catalana, ha començat l'edició d'una col·lecció que, amb el nom genèric de «Mos», vol publicar llibres de temàtica generalment sardanística, però més variada que la usual en aquesta mena d'edicions. Així, el primer volum, escrit per Robert Roqué i titulat *Històries de les sardanes*, ens presenta les circumstàncies que van motivar una determinada sardana. Comprovarem com moltes vegades una sardana és producte d'una anècdota, d'una commemoració o d'un afecte.

Històries de les sardanes segurament ocuparà tres volums d'aquesta col·lecció, ja que la quantitat de sardanes a presentar és molt elevada.

Premi SGAE de Sardanes 1997

La composició *Recordant Joaquim Serra*, de Josep Prenafeta i Gavaldà, ha estat la guanyadora del Premi SGAE de Sardanes 1997, dotat amb 400.000 pessetes.

Així mateix, el jurat, integrat per Pere Burés i Camerino, director de Catalunya Música; els músics i compositors Manuel Camp i Oliveras, Manuel Oltra i Ferrer; i Jesús Ventura i Barnet; i el conseller de la Junta Directiva de la SGAE a Catalunya, Josep Solà i Sánchez, ha atorgat l'accèssit a la sardana *Somnis de tardor*, obra d'Antoni Serra i Oribe.

El veredict del jurat es va donar a conèixer durant un concert de lliurament de premis celebrat al Centre Cultural de la Caixa de Terrassa. L'acte també fou testimoni de l'homenatge que la SGAE va retre al compositor Ramon Serrat i Fajula, com un homenatge extensible a tots els compositors de Catalunya.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIA

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estotg
ELS MANAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES - LES OBRES DE MISERICÒRDIA
TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

Les dones del Gènesi

S'inicia amb aquest volum una nova col·lecció de llibres religiosos i teològics amb l'objectiu de divulgar el pensament femení sobre aquestes matèries, un pensament que s'ha presentat amb força a partir dels anys setanta i que va tenir el seu origen en el món americà i alemany. «Tradicionalment s'ha buscat a la Bíblia —escriu en el pròleg Isabel Gómez-Acebo, una de les artífexs de *Relectura del Génesis*— els raonaments necessaris per assentar el principi d'una pretesa subordinació natural de les dones als homes. No tan sols s'ha interpretat sense comptar amb les dones, sinó que sovint aquesta interpretació ha estat en contra seva! Però, també, moltes dones durant els segles han trobat a les pàgines del text sagrat motivacions per combatre situacions d'esclavitud contràries a la dignitat humana.»

La intenció d'aquest llibre, escrit per cinc prestigioses autores, és parlar de les dones del Gènesi. La raó és la negativa interpretació a la qual tradicionalment han estat sotmeses les dones bíbliques, titlades de

temptadores, seductores, rivals, etc. És bo detenir-se en elles i oferir una lectura reconstructiva de les seves personalitats que serveixi d'exemple i de mirall per a generacions futures. Treure-les de l'anonimat i del silenci i fer-les caminar al costat dels homes per la sendera que condueix a la terra promesa.

C.C.

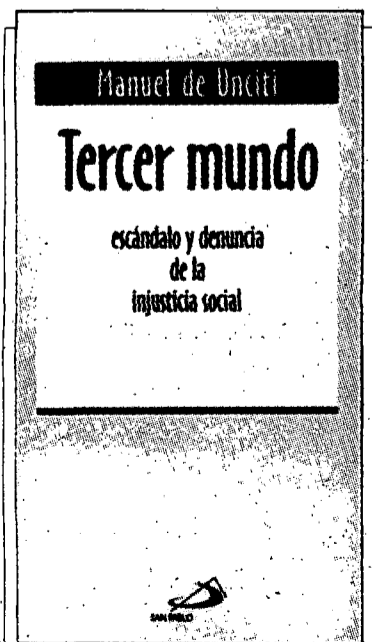
AA.DD., *Relectura del Génesis*. Editorial Desclée De Brouwer, Col·lecció En clave de mujer, Bilbao 1997, 267 pàg.

La realitat del Tercer Món

Vivim en una societat hipersensible al tema de les llibertats, els drets humans i la tolerància, però cega davant de la injustícia social i la pobresa. Hem aconseguit (creiem) eradicar de les nostres societats occidentals qualsevol indici d'intolerància, racisme o totalitarisme. Però la pobresa, la injustícia i la desigualtat són una llosa que contradueix els nostres principis i ideals.

Manuel de Unciti ens desgrana el complex Tercer Món: països pobres, guerres famèliques, deute extern, malalties, refugiats, analfabetisme, els «nens del carrer», dictadures, etc. Ens actualitza la memòria col·lectiva —descobriments, conquestes, colonialisme, independència...— i d'aquesta manera sorgeix una denúncia, profètica i benintencionada, que pretén servir d'altaveu als que no en tenen.

C.C.

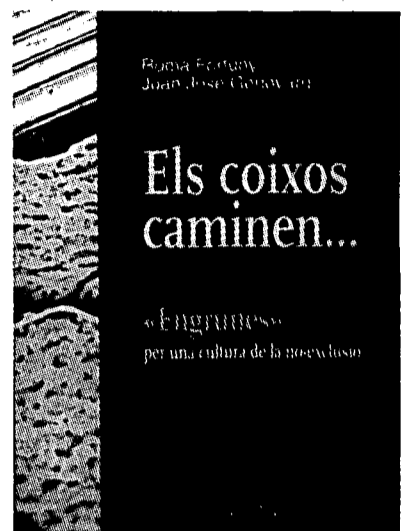
Manuel de Unciti, *Tercer Mundo. Escándalo y denuncia de la injusticia social*. Editorial San Pablo, Col·lecció Nuevo Diálogo, Madrid 1997, 215 pàg.

Els exclosos de la societat

Aquest llibre —continuació d'*Exclosos... Per què?*, volum publicat fa només un any— és una reflexió del col·lectiu Engrunes sobre la «cultura de la marginació». A través de les seves pàgines podem saber com les persones marginades perceben el món, la vida, la feina i l'educació; com es veuen i se senten ells mateixos. Aquesta reflexió —diuen els membres de l'entitat— «ens ha fet descobrir la dinàmica empobridora de les persones: ens deixa entreveure com se senten "per dins" els pobres d'avui i el paorós buit existencial que pateixen».

Els coixos caminen... no es limita a constatar aquest fet, sinó que vol fer propostes decidides d'actuació: una nova ètica, amb els camins per aconseguir-la; un sistema de feina diferent; una economia alternativa i una educació «per a la no exclusió». Aquesta obra serà d'interès especialment per als que es mouen en l'àmbit del treball social, per als educadors i per als que creuen en la necessitat de trobar noves vies alternatives en la societat actual.

C.C.

Romà Fortuny i Joan José Genovard, *Els coixos caminen...* Editorial Claret, Col·lecció Els Daus, Barcelona 1997, 216 pàg.

La cultura familiar

Escrit en un llenguatge directe i senzill, en aquest llibre s'estudien els factors que incideixen en la qualitat i la millora de les relacions humanes en la família. Temes com l'amor, l'ajuda mútua, els valors, les actituds, la cultura familiar i els diferents tipus de famílies es tracten a les seves pàgines. El lector trobarà alguns casos comentats i diversos plans d'acció que ofereixen l'oportunitat d'analitzar situacions familiars reals, relacionades amb els continguts de cada capítol. Pel que fa a les relacions entre pares i fills, l'autor s'ha centrat en les edats de 12 a 18 anys.

Oliveros F. Otero és doctor en Ciències de l'Educació per la Universitat de Madrid. En l'actualitat es dedica a la formació d'orientadors familiars per al món rural. És autor de vint llibres, la majoria de temes d'educació.

C.C.

Oliveros F. Otero, *Relaciones humanas en la familia*. Ediciones Palabra, Col·lecció Hacer Familia, Madrid 1996, 255 pàg.

FILATÈLIA
per Enric Graupera

L'abadia de Thoronet-Var

El 1996 França va posar en circulació aquest segell dedicat a l'abadia de Thoronet-Var, situada entre Aix-en-Provence i Fréjus. Va ser construïda a partir de l'any 1160 per l'orde del Císter, que hi va romandre fins a la seva expulsió durant la Revolució francesa. El 1854 l'Estat francès la va comprar i la va reconstruir, especialment gràcies a la iniciativa de l'escriptor gal Prosper Mérimé. En l'actualitat és una cita turística.

Teatre

Meritxell Cucurella Jorba

TEATRE VICTÒRIA

Divertits pirates de pa sucats amb oli

Obra: Els pirates, de Dagoll Dagom. **Autors:** W.S. Gilbert i A. Sullivan. **Traducció i adaptació:** Xavier Bru de Sala. **Direcció:** Joan Lluís Bozzo. **Direcció musical:** Joan Vives. **Repartiment:** Carles Sabater, Rosa Galindo, Elisenda Ribas, Carlos Gramaje, Manel Barceló, Òscar Mas, Jordi Fusalba, Carme Cuesta, Clara del Ruste, Laura Mejía, Francesca Masclans, Rafa Méndez, Esteve Labari, Ferran Castells, Jordi Solé, David Cruspineña, Denis Dániel de Vailly, Carles Alexandre. **Escenografia:** Lluc Castells i Josep Castells. **Vestuari:** Isidre Prunés. **Coreografia:** Marta Fluvià. **Teatre Victòria.** Barcelona, 29 de novembre de 1997

Cada cop que Dagoll Dagom puja a l'escenari l'èxit de públic està garantit. Públic divers i heterogeni trepitjarà aquesta temporada la platea del Victòria per assistir a la representació del darrer muntatge del grup encapçalat per Joan Lluís Bozzo. *Els pirates* és el títol de l'obra, una opereta de Gilbert & Sullivan adaptada al català per Xavier Bru de Sala.

L'any 1880 W.S. Gilbert i A. Sullivan van crear *The pirates of Penzance*; el primer va escriure el text, el segon va compondre la música. L'obra original s'ambientava a l'Anglaterra del segle XVII, la versió que ara ens presenta Dagoll Dagom s'ambienta a la Costa Brava pels volts dels anys setanta. Així, hi ha sardanes i

havaneres i un cridaner vestuari —que qualificar-lo de carrincló és poc— entre escenes protagonitzades per una Guàrdia Civil de solvència contrastada.

Bru de Sala ha fet una acuradíssima adaptació al català del text anglès; el traductor se serveix d'un sens fi de recursos lingüístics que arda i adés fan l'ullet a l'espectador atent.

Quant al repartiment, destaquen l'excel·lent veu de Rosa Galindo i la faceta còmica del tàndem format per Manel Barceló i Elisenda Ribas. La resta del conjunt fa un treball ajustat i correcte.

Divertiment escènic, escenografia naïf, música i humor són alguns dels ingredients de *Els pirates*, una recepta apta per a tothom que vulgui conèixer històries del mar de les Antilles, per bé els pirates siguin de pa sucats amb oli i babaus per naturalesa.

VERSUS TEATRE

Avui recomanem...

Des de l'altre costat de l'Atlàntic i concretament des de les terres de l'Uruguai ens arriben històries que parlen del racisme, la xenofòbia i la tolerància. Descobrirem nou encantadors personatges interpretats per Andrea Fantoni. Es tracta d'un espectacle emocionant i divertit intítulat *Te casarás en América* i dirigit per Mariana Percovich. Públic i crítica coincideixen a qualificar-lo de peça ineludible. (M.C.J.)

Mites del cinema

Miquel Àngel Codina

Audrey Hepburn, l'àngel de la solidaritat

Aviat es compliran cinc anys de la mort de la gran actriu Audrey Hepburn. La dona que durant els anys cinquanta i seixanta va revolucionar el model femení de bellesa —aspecte adolescent, cabell curt, elegància natural i primor extremada— va entrar en contacte en els darrers anys de la seva vida amb una primor molt diferent, la pertanyent a infants i adults famèlics de nombrosos pobles subdesenvolupats i míser.

La carrera cinematogràfica d'Audrey Hepburn consta de 27 pel·lícules. Entre les seves millors interpretacions destaquen la de la princesa Anne a *Vacaciones en Roma* (1952), una actuació que va ser guardonada amb l'Òscar de Hollywood a la millor actriu; la d'una moderna ventafocs que viu el seu propi conte de fades a *Sabrina* (1953);

Natasha, en l'adaptació al cinema de la novel·la homònima de Tolstoi *Guerra y paz* (1955); la jove llibretera que aconsegueix el somni de ser una elegant

Audrey Hepburn.

model a *Una cara con àngel* (1956); la religiosa que marxa al Congo per treballar d'infermera a *Historia de una monja* (1959); l'excèntrica heroïna de *Desayuno con diamantes* (1960); Eliza Doolittle, l'humil venedora de violetes que gràcies al professor Higgins es converteix en una dama refinada, a la famosa comèdia musical *My fair lady* (1963), i Marian, l'eterna companya de Robin Hood, a *Robin y Marian* (1978). El seu últim film va ser *Always* (1989), on interpretà un àngel.

El 1988 Audrey Hepburn va ser nomenada ambaixadora permanent del Fons de les Nacions Unides per a la Infància (Unicef), càrrec pel qual cobrava anualment la simbòlica quantitat d'un dòlar. Sobre aquesta nova activitat en la seva vida, l'actriu va afirmar el següent: «Crec que he trobat una cosa que dona realment sentit a la meua vida. Veig que puc ser molt útil als altres. Aquesta és una tasca que m'omple d'orgull, perquè significa prendre una postu-

ra de compromís amb els desvalguts i els necessitats.» Per dur a terme la seva missió humanitària, va recórrer molts països —com Bangladesh, Etiòpia, Guatemala o el Sudan— on regna la pobresa.

El setembre de 1992 va anar a Somàlia per visitar el camp de refugiats de Baydhaba. Aquesta visita li va produir una terrible impressió. «Mai no em podré refer del que he vist a Somàlia», manifestà Hepburn premonitòriament. A la seva tornada li van diagnosticar un càncer de colon en fase molt avançada. «El que més lamento és que me n'aniré d'aquest món sense haver pogut concloure la meua tasca. Encara queden moltes coses a fer», va comentar amb recança. Audrey Hepburn moria el 20 de gener de 1993 a Suïssa. «Déu té amb ell el nou àngel més bell», va dir Elizabeth Taylor en conèixer la trista notícia. El millor paper de la seva vida no va estar envoltat de sumptuosos decorats de ficció, sinó dels ulls immensos i melangiosos dels infants del Tercer Món.

RÀDIO

De dilluns a divendres:

—de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*
 —de 8.30 a 21.00 *Radiofórmula musical*:
 Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana. Comentari de l'Evangeli a les 7.30 i a les 15.30.
 —a les 21.00 *Vet aquí que...*, *En un dia com avui*, *Punt i coma*

Cada dia:

—de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
 —de 2 a 5 *Comentari de l'Evangeli*, *Espurna d'Alba*, *Música instrumental*

Dilluns	24.00 <i>Àgora</i>
21.30 <i>Fora dubtes</i>	01.00 <i>Estels de colors</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	
23.00 <i>Esports</i>	Divendres
24.00 <i>Estima la vida</i>	21.30 <i>Un país a la motxilla</i>
24.30 <i>La font del gat</i>	22.00 <i>Nit d'estels</i>
01.00 <i>So de cine</i>	23.00 <i>Temps d'acció</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	24.00 <i>Amb llum pròpia</i>
	01.00 <i>Obladí obladà</i>
Dimarts	Dissabte
21.30 <i>Créixer amb els anys</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.30 <i>Radiofórmula musical</i>
23.00 <i>Viure el dia dia</i>	21.00 <i>Des de Nashville</i>
24.00 <i>Versió original</i>	21.30 <i>La veu del campanar</i>
24.30 <i>Com un tros de vida</i>	22.00 <i>La porta del temps</i>
01.00 <i>Dos quarts de nit</i>	23.00 <i>Panorama de cinema</i>
01.30 <i>Cova de jazz</i>	24.00 <i>Radioteatre</i>
Dimecres	Diumenge
21.30 <i>L'enigma</i>	08.00 <i>On tu em diguis</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	08.30 <i>Cova de clàssics</i>
23.00 <i>L'excusa</i>	09.00 <i>Tot sardana</i>
24.00 <i>Bojos per la ciència</i>	18.45 <i>Eucaristia</i>
24.30 <i>Panorama cultural</i>	21.00 <i>Els noms de la música</i>
01.00 <i>Mentides de bolero</i>	22.00 <i>Contraatac</i>
01.30 <i>Diccionari de cinema</i>	23.00 <i>Temps de paraula</i>
Dijous	23.30 <i>Tornar a creure</i>
21.30 <i>Els veïns de l'escala</i>	24.00 <i>La capsula de les nines</i>
Espai que recull l'actualitat dels mitjans de comunicació	01.00 <i>A cel obert</i>
22.00 <i>Nit d'estels</i>	
23.00 <i>En família</i>	

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia 20.40h: *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h: *Noticiari*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge a les 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h: *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h: *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h: *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h: *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h: *Los decanos*. De dilluns a divendres, a les 14.30 i 19.00h: *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h: *Santoral*. Diumenges, a les 7.20h: *Guia dominical*. 9.00h: *Santa Misa*. 9.45h: *Informe diocesano*. 10.00h: *Iglesia noticia*. 14.30h: *Letra y música*. 22.00h: *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista (II part) a Mn. Amador Roig Santacana, capellà del Port de Barcelona i vicedelegat de l'Apostolat del Mar; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J. M. Alimbau i Argila).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h: *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Angel Saiz.

RÀDIO CIUTAT DE BADALONA (FM 94.4) - Diumenge 09.45h: *Vida i esperit*.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres 20.05h: *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangeli comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres, a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h: *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies*; i *El significat de l'Evangeli*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten diverses emissores locals.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera dels últims anys amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten

diverses emissores locals.

LA COVA DEL COUNTRY: espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana, godspell blanc i country en general. Presenta: Rafael Corbi. L'emeten diverses emissores locals.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten: diverses emissores locals.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez amb la col·laboració d'Àngel Rodríguez. S'emeten per diverses emissores locals.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estartús i Josep Casellas. L'emeten diverses emissores locals.

Retransmissió en directe de la *Missa dominical*. L'emeten: diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte 13.40h: *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h: *Temps Obert*, inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h: *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h: *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten diverses emissores locals.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*. L'emeten diverses emissores locals.

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!*. Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: *Santa Missa*.

Als nostres lectors: El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a la Srta. Rosa Peraire. Tel. 93/ 490 59 88 - Fax: 93/ 490 20 35

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 11

08.45 *Tiempo de creer*

09.30 *Pueblo de Dios*

10.00 *Últimas preguntas*

10.25 *Testimonio*

10.30 *Santa Misa*: amb la participació de la Coral de Guardiola de Berguedà (Berguedà, bisbat de Solsona), sota la direcció de Bartomeu Pla (director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra; coordinador: Jaume Planas i Pahissa).

Dilluns 12

17.15 *Pueblo de Dios*

Fe d'errates:

En la informació de la *Santa Misa* de la setmana passada hi va haver un error. La ciutat de Valls pertany a la comarca de l'Alt Camp.

C 33

Dissabte 10

09.20 *Signes dels Temps*: amb diversos espais i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit per Ramon Safont-Tria i presentat per Teresa Pou.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió: el dissabte, a les 23.30h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a la 1.45h, pel Canal 33.

TV de Mataró (Canal 64)

Divendres 9

20.30 *Creure avui*: (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Dilluns 12

13.30 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres).

Tarraco Visió (Televisió de Tarragona)

Cada dijous, a les 21.40 *Paraula i vida*: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Cada divendres, a les 13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit europeu Eutelsat II-16° E. 37V. freq. 11.575-GHz, 6.60 italià, 7.50 anglès.

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

BARCELONA

• **25 ANYS DE LA PARRÒQUIA DE L'IMMACULAT COR DE MARIA.**— El 24 d'octubre el cardenal Ricard M. Carles va visitar la parròquia de l'Immaculat Cor de Maria, de Barcelona, que compleix 25 anys i que és regentada pels Pares Claretians. Ells i les Missioneres Filles del Cor de Maria van ser fundats per sant Antoni Maria Claret, fill de Sallent.

• **50è ANIVERSARI DE LA PARRÒQUIA DE SANT MEDIR.**— Enguany la parròquia de Sant Medir

de Barcelona arriba al seu cinquantè aniversari. Se celebrarà aquest esdeveniment amb una exposició de fotografies, butlletins i records d'aquests cinquanta anys. També s'editarà una publicació amb les vivències i les anècdotes que hi hagin tingut lloc. Per això, es demana a tots els que puguin aportar material que ho comuniquin a Asel·la, tel. 93/ 422 92 60, o a Anna, tel. 93/ 332 93 51.

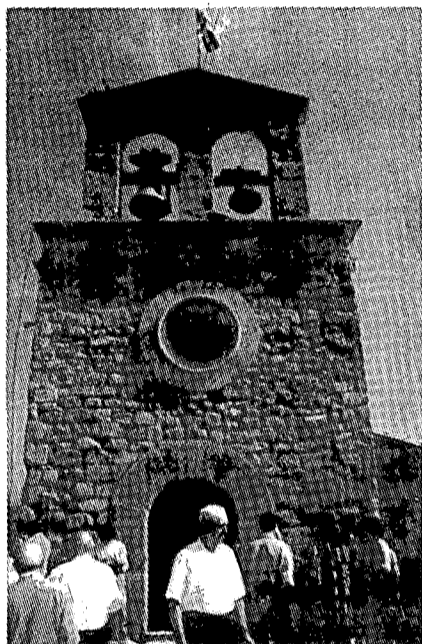
LLEIDA

• **NOU ORGUE A LA PARRÒQUIA DE SANT LLORENÇ.**— El 22 de

desembre Mons. Ramon Malla, bisbe de Lleida, va beneir el nou orgue de la parròquia de Sant Llorenç, que substitueix el que va ser destruït el juliol de 1936, quan fou incendiada l'església parroquial. Tot seguit, Montserrat Torrent, prestigiosa professora d'orgue, va oferir un concert. L'orgue compta amb 21 registres, 1.389 tubs, dos teclats manuals de 56 notes i un teclat de pedal de 30 notes.

SOLSONA

• **L'ESGLÉSIA DE CEURÓ, RESTAURADA.**— El 27 de setembre, a la

parròquia de Ceuró, a la Baixa Ribera Salada (Solsonès), es va celebrar una gran festa. El seu temple parroquial, que data de 1061, va estrenar importants obres de restauració: una teulada nova que restitueix la coberta de l'absis i de part de la nau a la seva forma primitiva, l'allargament de la nau, la façana, l'enllumenat elèctric, etc.

Aquesta inauguració va coincidir amb la visita pastoral del bisbe Antoni Deig.

TARRAGONA

• **L'ARQUEBISBE, A LA PARRÒQUIA DE SANTA CLARA.**— Mons. Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Tarragona, va visitar el novembre passat la parròquia franciscana de Santa Clara. Tot i que va ser una visita privada, el prelat va estar acompanyat d'un bon nombre de feligresos. Hi celebrà l'eucaristia i fou testimoni de l'estat precari del temple. Properament s'iniciaran obres de restauració i engrandiment de la parròquia.

TORTOSA

• **ANIMACIÓ MISSIONERA.**— Aquest any han enviat tres missioners

a la zona nord del bisbat per animar la dimensió missionera de l'Església

—l'anunci de l'Evangelí a tots els pobles de la terra—, amb l'objectiu de despertar les inquietuds missioneres de tots els cristians. S'han distribuït en tres arxiprestats: un a Flix; un altre a Móra, i un tercer a Gandesa. A Gandesa (Terra Alta) hi anirà el pare blanc Josep Alcober Brenchat, natural de Valdetormo, que ha exercit la tasca missionera a la República Democràtica del Congo durant vint-i-vuit anys.

URGELL

• **NOMENAMENTS AL COL·LEGI D'ARXIPRESTOS.**— Mons. Joan Martí Alanís, tal com està previst a les normes diocesanes, després de consultar els preveres, ha signat els següents nomenaments per al Col·legi d'Arxiprestos: Melcior Querol, Vall de Ribes; Jordi Gasch, Cerdanya; Pau Vidal, La Seu-Oliana-Organyà; Blai Fortuny, Andorra; Bonifaci Fortuny, Artesa de Segre-Agramunt-Guissona-Ponts; Josep Vilà, Pla d'Urgell; Ramon Solé, La Noguera; Agustí Romero, La Pobla de Segur; Josep M. Mauri, Conca de Tremp; Manuel Farré, Pallars Sobirà, i Josep Amiel, Vall d'Aran. El Col·legi d'Arxiprestos, elegit cada quatre anys pel bisbe, té com a finalitat ser el «promotor i moderador de l'equip sacerdotal».

PREGUEM AMB EL SANT PARE JOAN PAU II

Aquest mes de gener el Sant Pare ens demana pregàries perquè l'Esperit del Senyor acceleri la reconciliació i la unitat entre tots els deixebles de Crist.

El Papa ens demana en apropar-se l'any dos mil que els creients en Crist si no ens podem presentar units plenament almenys ens presentem més propers, menys separats i amb desig més gran d'arribar a la unitat que Crist volia.

La població mundial supera ja amb escreix els cinc mil milions de persones. Una tercera part, uns 1.500 milions, són cristians. D'aquests, 850 són catòlics; 350 protestants; 150 ortodoxes; 150 més d'altres confessions. Per tal de donar força i validesa al nostre testimoni, és vital la reconciliació. Si estem dividits, vol dir que no seguim Crist, que volia la unitat. El camí, llarg encara, que falta recórrer és el de les reunions dels líders i teòlegs d'aquestes esglésies germanes. Nosaltres podem afegir-nos-hi amb la pregària i la pràctica diària de l'amor i el respecte envers els nostres germans.

Intenció missional

El Sant Pare també ens demana pregàries perquè el progrés i el desenvolupament dels pobles de l'Àfrica es realitzi amb justícia, fraternitat i pau.

El Papa confia que els catequistes i tots els cristians laics contribuïran a què es formi una societat nova en la qual es busqui sincerament el bé comú. Hem de sentir-nos solidaris amb els polítics que de veritat volen, amb tots els homes i dones de bona voluntat, la consolidació i el progrés de l'estat de dret en totes les nacions del món. Àfrica necessita també responsables polítics —homes i dones— veritablement sants, que estimin el seu poble fins al final; han de demostrar que és possible viure les virtuts cristianes i donar testimoni de la veritat, bondat i amor de Déu en la gestió dels assumptes polítics.

Antoni M. Serrallonga, s.j.

**MOU-TE
CONTRA
L'ATUR****ACCIÓ SOLIDÀRIA CONTRA L'ATUR****FUNDACIÓ**

Riera St. Miquel, 1, bis. 3er. 2a.
Telèfon 217 41 08
08006 BARCELONA

APORTACIONS

Caixa d'Estalvis de Catalunya,
Oficina 0021 c/c. 0200395557
"La Caixa"
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona
Oficina 0933 c/c. 0200061375
Caixa d'Enginyers
Oficina 0002 c/c. 0001652660

Des del carrer**«La seguretat mundial s'ha de basar en els drets humans»**

Jordi Armadans és director de la Fundació per la Pau, una entitat que va néixer el 1983 amb la intenció de crear una cultura de la pau en un món on la violència i els conflictes bèl·lics són l'ordre del dia.

—Com valora la imminent incorporació de l'Estat espanyol a l'estructura militar de l'OTAN?

—L'ingrés a l'OTAN que es va aprovar en el referèndum de 1986 no incloïa la incorporació a l'estructura militar. Per tant, si es canvien les condicions d'ingrés, coherentment caldria demanar l'opinió a la societat. D'altra banda, la funció de l'OTAN avui dia ja no té sentit. Es va crear en un marc polític, el de la Guerra Freda i l'enfrontament entre el bloc de l'Est i el de l'Oest, que avui ha desaparegut.

Finalment, cal destacar que és molt més sensat basar la seguretat mundial en el respecte als drets humans, la justícia social, la qualitat de vida o l'equilibri ecològic que no pas en esquemes militaristes caducs i desfasats.

—Els governs tenen un pes important per aconseguir la pau?

—La majoria de governs fan una tasca conscient de militarització i preparació de les guerres: despeses militars, fabricació i comerç d'armes, investigació militar, foment de «l'esperit militar», etc. Deixant de fer això i afavorint la cooperació entre Nord i Sud, el ple respecte als drets humans, la prevenció de conflictes i el desarmament mundial, els estats poden fer molt per aconseguir la pau.

—Com es poden combatre fets com la matança de Chiapas ordenada per membres

del PRI (Partit Revolucionari Institucional)?

—Hi ha tres elements essencials per entendre el conflicte que es viu a Mèxic: la manca real de democràcia en un país on un partit —el PRI— fa 68 anys que governa sense alternança i ple de vicis com la corrupció o l'amiguisme; la distribució injusta i desigual de la riquesa i la terra; i, finalment, la manca de respecte a les minories indígenes i a les seves cultures.

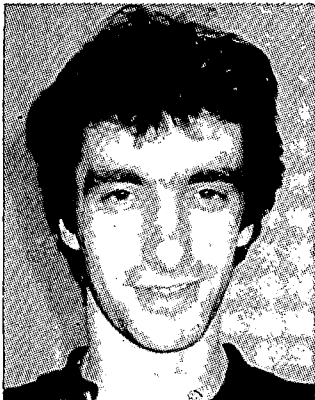
Mentre no es vagi al fons d'aquestes qüestions, el conflicte no s'arreglarà. Malgrat tot, els recents canvis polítics a Mèxic, on Cuauhtémoc Cárdenas, líder del PRD (Partit de la Revolució Democràtica), opositor al govern, ha guanyat les eleccions d'alcalde a la ciutat de Mèxic i la consolidació d'un ampli moviment popular crític són

esperançadors.

—Segons l'argelina Salima Ghezali, directora del diari *La Nation*, matar un periodista és portar la censura fins a les últimes conseqüències. Què en pensa?

—Els mitjans de comunicació tenen una importància cabdal en la creació d'opinions i idees. No és estrany, doncs, que tots els poders, especialment els que són dictatorials, o s'aguanten amb violència i la violació dels drets humans, vulguin controlar els mitjans de comunicació i silenciar les veus crítiques.

Marta Puyol

Ara mateix

Joan Carrera Planas
Bisbe auxiliar de Barcelona

Un nou somni cubà

La Cuba de Fidel —i del Che— va ser un dia el somni de molts. Dins i fora de l'illa. Era el somni d'una terra alliberada de l'opressió, neta de la sordidesa a què l'havia sotmesa el règim de Batista, solidària i culta, amb una socialització esponjada per la vivacitat llatina, pionera d'una era nova a tota Llatinoamèrica...

D'aquell somni alguns en despertaren ben aviat. A d'altres els durà més. Avui la realitat d'un país mancat dels recursos més elementals i sotmès a un estricte control ideològic enfosqueix les conquestes socials obtingudes i ja no permet continuar somiant. La frustració ha estat immensa i dolorosa.

D'aquí a pocs dies hi arribarà el Papa. Comentant la seva visita, alguns han posat en relleu el viu contrast que es produirà, als carrers i places de l'Havana, quan les efígies dels grans líders revolucionaris apareguin entre signes religiosos. Ara bé, es tracta, realment, d'un contrast absolut i insuperable? M'agradaria poder somiar que no. I, sobretot, que aquest segon somni, a diferència del primer, arribés a complir-se. Que la fam i set de justícia, que són les arrels primeres de la revolució cubana, sortissin envigorides i, alhora, reorientades per la visita del Papa i pel seu missatge de fe en Jesucrist i de llibertat per als cubans.

El cardenal Jaime Ortega, arquebisbe de l'Havana, acaba de dir en una entrevista: «Les transformacions socials i de tot tipus comencen per la transformació de l'ésser humà. La visita del Papa ha començat a actuar en el cor dels cubans amb el seu missatge de Nadal. Era un llenguatge nou, anunciava Crist per televisió, a l'hora del noticiari. Per al poble cubà en general ha estat una cosa increïble, que despertava entusiasme en els cors.» La transformació de l'home, el canvi del cor: aquesta és l'aportació cristiana més genuïna al progrés. No s'oposa a la reforma de les estructures sociopolítiques: la humanització, li dona profunditat, la salva de la decepció de tants revolucionaris quan veuen reaparèixer la vella corrupció en un marc social renovat. «L'Església de Cuba —ha dit també el cardenal Ortega— ja està experimentant una autèntica resurrecció. La visita provocarà una explosió de fe popular.» Nosaltres ens n'alegrem: els nostres germans en la fe han patit molt i la prova els ha fet forts. Esperem que també se n'alegrin els dirigents cubans i deixin que els catòlics, amb plena llibertat, puguin aportar el ferment de l'Evangeli a la construcció del país.

Un mica de contrast, potser sí, entre els signes religiosos i els revolucionaris... Però, en el fons, no gaire. Coneixent el pensament de Joan Pau II, podem preveure que no es quedarà curt a l'hora d'exigir justícia i solidaritat. Parlarà de Déu i de l'home —sobretot de l'home pobre— que n'és la imatge viva.

El Papa va a Cuba com un amic: la seva visita —no ho perdem de vista— és el contrari del boicot econòmic... Somiem que Fidel no tan sols accepta la mà que el Papa li dóna, sinó també el camí que assenyala.

Impromptu

Oriol Camps

La pesseta

Ja som a l'any de la moneda única europea i amb la forçada cursa per arribar-hi al primer torn, no ens adonem que perdem un element que, vulgui's o no, ens ha estimulat durant cent trenta anys a caminar per la vida: la pesseta. Va ser inventada per un català de la comarca de l'Anoia afincat a Madrid que va arribar a ministre d'Hisenda: Laureà Figuerola i Ballester. Figuerola va esborrar el mosaic de monedes que en aquell temps eren de curs legal.

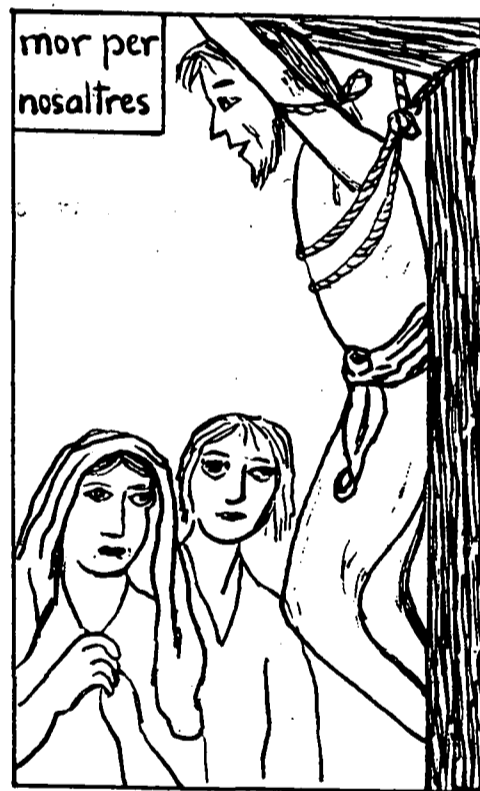
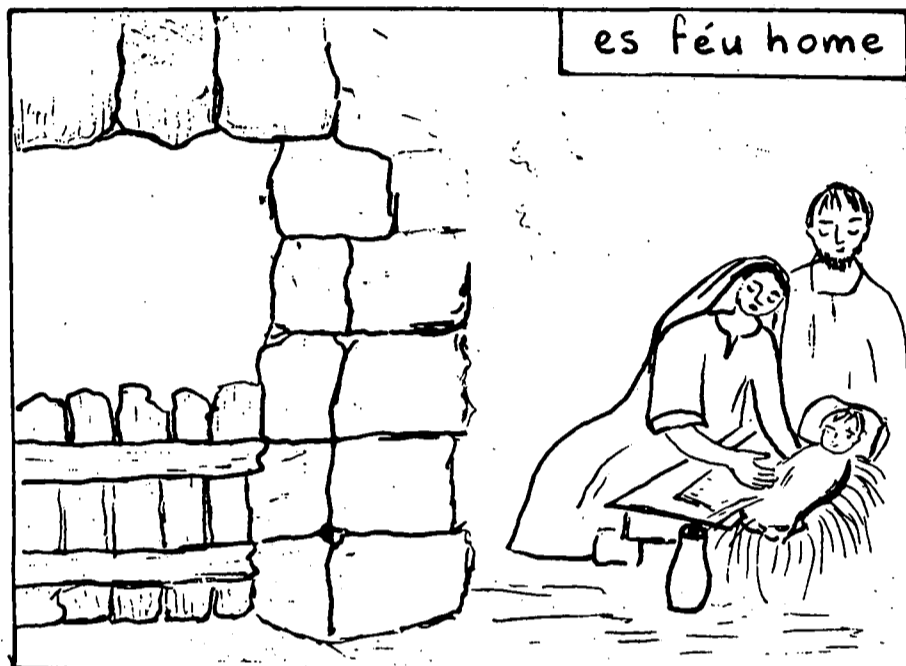
Segur que als primers temps l'enyorarem, malgrat que dels fastuosos cinc grams de plata de llei de 835 mil·lèssimes hàgim passat a una miserable rodoneta de pes indefinit —justeja el mig gram— i d'un metall més indefinit encara. Però sigui com sigui, és la nostra divisa, igual que la lliura ho és per als anglesos —que segurament entraran en la moneda única al més tard possible—, els francs, els marcs, les corones, els florins o a lira, ho són per als respectius països.

De grat o per força, sense dramatismes a l'estil anglès, ens haurem d'acostumar a la nova divisa. I que sigui en bé de tots els ciutadans de la vella Europa.

XIII CONCURS BÍBLIC I IX DE REDACCIÓ

EL MANAMENT NOU DE JESÚS

"Estimeu-vos els uns als altres com jo us he estimat"

....però ha ressuscitat!!!

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

GRUP DE MESTRES CATÒLICS -TERRASSA

Amb el suport de:

CONFERENCIA EPISCOPAL
TARRACONENSE

DEPARTAMENT DE CULTURA
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

DIPUTACIÓ DE BARCELONA
DEPARTAMENT DE CULTURA

AJUNTAMENT DE TERRASSA

Castellnou
EDICIONS

Meroil KM 17 S.A.
ESTACIÓ DE SERVEI
Autopista a-18

CATALUNYA CRISTIANA

CENTRE SOCIAL CATÒLIC

LLIBRERIA COSTA - PEN BLOC

"la Caixa"

Banc Sabadell

CAIXA DE TERRASSA

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA

Grup AVANT - Terrassa

Amb la col·laboració del Grup de Mestres Catòlics

XIII CONCURS BÍBLIC - Tema: EL MANAMENT NOU DE JESÚS

B A S E S

- Poden participar en el concurs els alumnes dels cicles mitjà i superior d'educació primària i els d'ESO de les escoles i grups de catequesi dels Països Catalans.
- El concurs consisteix a contestar individualment el qüestionari corresponent, segons el nivell que cursa l'alumne o alumna. En la confecció de les preguntes s'ha pres com a base la **Biblia catalana interconfessional (BCI)**.
- El concurs es divideix en tres categories:
  - Alumnes de 3r i 4t d'educació primària (8-9 anys)
  - Alumnes de 5è i 6è d'educació primària (10-11 anys)
  - Alumnes de 1r, 2n i 3r i 4t d'ESO (12-13-14 -15 anys)
- Els concursants de la **1a** categoria poden presentar el qüestionari en una fotocòpia del model i fer el dibuix en full a part.
  - Els concursants de la **2a** i de la **3a** categoria també poden presentar el qüestionari en una fotocòpia del model. Si els manca espai, poden escriure les respostes en un full a part, indicant-hi, això sí, els números corresponents a les preguntes.
  - Els treballs inacabats es consideraran nuls.
  - Les escoles i els grups de catequesi participants han d'enviar tots els seus treballs **en una sola tramesa**, juntament amb una llista on figurin el nombre de concursants i els seus noms.
- Els treballs s'han de trametre a qualsevol d'aquestes dues adreces:
 Apartat de correus 936 - 08220 TERRASSA // Centre Eclesial - Blasco de Garay, 34 baixos - 08224 TERRASSA (de 16 a 19 h)
 Els treballs s'han d'enviar a partir del primer de febrer de 1998. El termini d'admissió es clourà el 9 de març de 1998.
- S'atorgaran els premis següents:
  - 15 primers premis:** un premi dotat amb 8.000 ptes. en vídeos i material escolar, a cadascun dels cinc millors treballs de cada una de les tres categories.
  - 33 premis especials:** un premi dotat amb 10.000 ptes. en llibres i material escolar, a cadascun dels tres millors treballs de cada bisbat de la província eclesiàstica Tarraconense i de cada demarcació episcopal de l'arquebisbat de Barcelona que no hagin estat premiats en l'apartat a).
  - 3 premis extraordinaris:** un premi dotat amb 15.000 ptes. en vídeos i material escolar, a cadascuna de les escoles o dels grups de catequesi que hagin presentat el conjunt de treballs de més qualitat de cada categoria.
  - El jurat es reserva el dret de concedir accessits si el grau de participació i la vàlua dels treballs presentats així ho aconsellen.
  - S'obsequiarà cada participant amb un *pin* al·lusiu al concurs. També s'obsequiarà amb un exemplar de la *Biblia catalana interconfessional* a cada escola i cada grup de catequesi participant.
- Cap premi no es podrà declarar desert - Cal que els participants recullin personalment els premis corresponents, ja que la tramesa encareix molt les despeses del concurs.
- El sol fet de participar en el concurs suposa l'acceptació d'aquestes bases.
- El veredict del jurat serà inapel·lable i es comunicarà directament als premiats. També es farà públic al setmanari *Catalunya Cristiana* i a través de Ràdio Estel.
- El repartiment de premis tindrà lloc a Terrassa, el dissabte dia 23 de maig de 1998, a les 11 del matí, al CENTRE CULTURAL de la Caixa de Terrassa (Rambla d'Ègara, 340)

* Per a més informació podeu dirigir-vos als telèfons següents:
 (93) 780 18 02 (Eusebi Ros - Tardes de 3 a 6 - Del 9 de gener a l'1 de febrer)
 (93) 785 05 54 (Joaquima Prat - Tardes de 5 a 7 - Del 9 de gener al 6 de març)
 (93) 785 22 91 (Màrius Heras - Matins de 9 a 1 - Del 9 de gener al 26 d'abril)
 (93) 780 98 88 (Centre Eclesial - Tardes de 5 a 7, excepte caps de setmana - Del 7 de març al 26 d'abril)

Qüestionari de la 1a categoria (3r i 4t d'educació primària / 8-9 anys)

Nom i cognoms: .....
 Adreça particular: .....
 Escola: .....
 Adreça de l'escola: .....
 Codi postal i població: ..... Bisbat: .....

Enguany, el tema triat per al Concurs Bíblic és EL MANAMENT NOU DE JESÚS.
 Ell ens va dir que era molt important estimar. Per això la paraula estimar surt gairebé en totes les preguntes.
 Jesús ens estima i vol que nosaltres ens estimem els uns als altres.

***

1. Jesús ens ha donat un MANAMENT NOU. En escriure'l, ens han caigut les vocals.
 ¿Pots ajudar-nos a buscar-les i a col·locar-les novament al seu lloc?
 - "Q _ _ s _st_m _ _ ls _ns _ls _lrs t_l c_m j_ _s h_ _st_m_t"

2. Déu ho ha creat tot: la llum, l'aigua, les muntanyes, les plantes, els animals i els homes i les dones. De tot el que ha creat, hi ha unes criatures que estima més que totes les altres. Quines són?
 Els _____

3. Llegeix Joan 13, 35 i respon aquesta pregunta: com coneixerà la gent que som deixebles de Jesús?
 P_____

4. Relaciona amb ratlles les coses que cal fer per demostrar que estimem Déu:

Per estimar Déu cal...

FER FAVORS
INSULTAR
ESTIMAR
PERDONAR
DIR MENTIDES
AJUDAR

5. GUARDAR LA PARAULA DE JESÚS vol dir portar-se bé a casa, a l'escola, amb els avis, amb els companys.

Llegeix Joan 14, 23 i veuràs què fa falta per *guardar la paraula de Jesús*.

Escriu-ho aquí: _____

6. Jesús pregunta a Pere si l'estima.
 Quantes vegades li ho pregunta? Ho trobaràs a Joan, 21, 15-17.
 Li ho pregunta: _____ vegades

7. A Mateu 22, 36-38 pregunten a Jesús: *Quin és el manament més gran de la Llei?*

Escriu aquí què respon Jesús: _____

8. Jesús també els diu quin és *el segon manament més important*. Busca-ho a Mateu 22, 39 i escriu-ho tal com ho diu:
 _____

9. Jesús diu: *Ningú no té un amor més gran que el qui dona la vida pels seus amics*. Llegeix Joan 15, 12-17 i digues el número del verset on surt aquesta frase.

És el verset _____

10. A Lc 15, 11-32 Jesús narra una paràbola. La professora o el professor te la llegirà i te l'explicarà.

En un full a part, dibuixa una escena o unes quantes escenes que hagin imaginat sobre aquesta interessant paràbola.

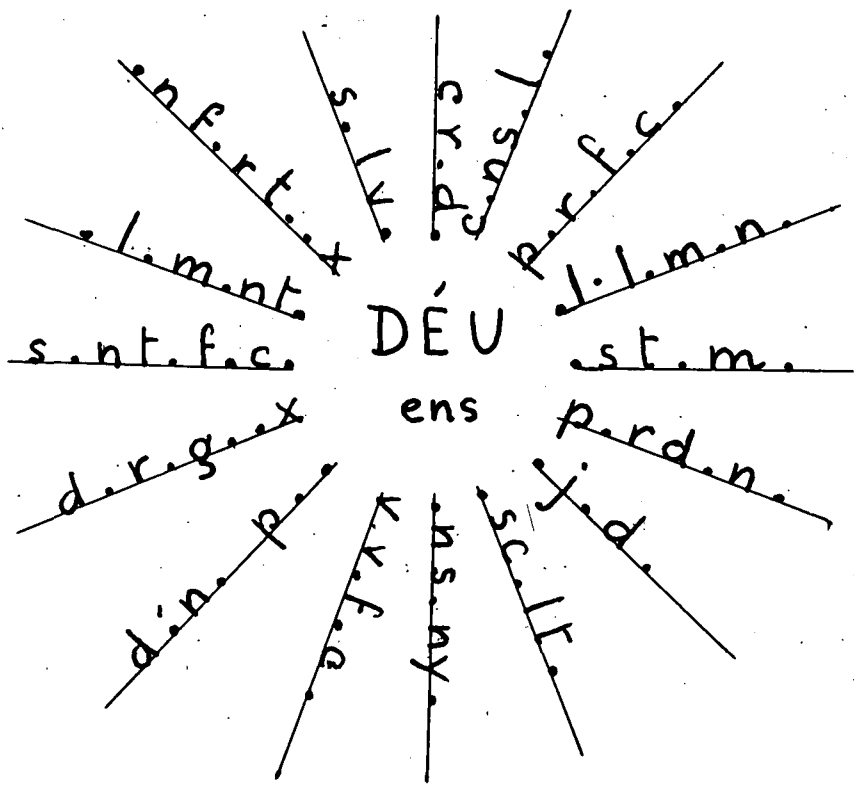
Escriu-ne també el títol.

Observació important:

Cal que cada concursant escrigui el seu nom en tots els fulls que presenti i els engrapi tots junts: un plec grapat = UN CONCURSANT.

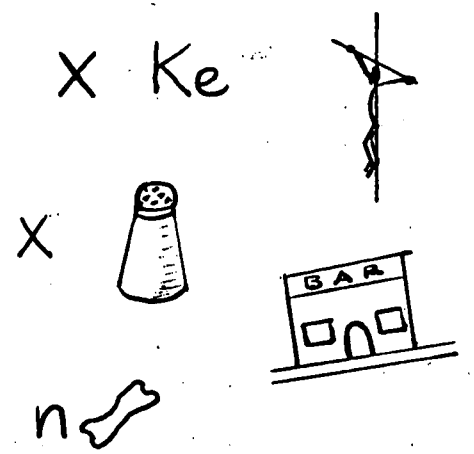
Fuga de vocals

Endevinalla

Uns lladres el van ferir a la vora del camí. Passà un sacerdot de llarg i, semblantment, un levita: no en fan cas, ni gens ni mica. Un viatger va arribar, tot seguit se'n compadí, les ferides li curà. Endevina qui vull dir. És _____

JEROGLIFIC

Com sabem que Déu ens estima?

_____

_____

FEDERACIÓ DE CRISTIANS DE CATALUNYA Grup AVANT - Terrassa

Tel. (93) 780 98 88 (Centre Eclesial. Tardes de 5 a 7 excepte caps de setmana)
Blasco Garay, 34, baixos - 08224 TERRASSA
Apartat de correus 936 - 08220 Terrassa

**XIII CONCURS BÍBLIC / IX CONCURS DE REDACCIÓ BÍBLICA
EL MANAMENT NOU DE JESÚS**

BASES DEL IX CONCURS DE REDACCIÓ

El Grup AVANT de Terrassa, de la Federació de Cristians de Catalunya, amb la col·laboració de Mestres Catòlics de la ciutat, convoquen el IX CONCURS DE REDACCIÓ BÍBLICA per a nivells de secundària, dins del XIII Concurs Bíblic de 1998.

Les BASES que regiran la present convocatòria són aquestes:

- S'estableixen dos grups de participació que hauran de fer una redacció segons el temari annex.
  - A.— Llegeix Mt.22 :36,40.
En aquest text, els fariseus, pregunten a Jesús quin és el manament més gran. Jesús contesta, els hi parla de dos manaments i afirma que qui els compleix, ha complert la llei de Déu.
Digues perquè?. T'ajudarà, llegir la Primera Carta de Sant Pau als Corintis, capítol 13. 1r i 2n de BUP / 2n Cicle d'ESO / 1r Grau de FP.
  - B.— Llegeix Jo.13 :34,35 i Ga.5 :14.
Tenint en compte aquestes dues cites, explica la relació que hi trobes amb el capítol 13 de la Primera Carta de Sant Pau als Corintis. 3r de BUP/COU / Batxillerat / 2n Grau de FP.
- Es concediran **3 premis** i un **accèssit** per a cada un dels grups.
1r premi, 50.000 ptes. / 2n premi, 25.000 ptes. / 3r premi, 15.000 ptes. / Accèssit, 10.000 ptes.
A més una Bíblia en català, edició interconfessional.
- Els treballs s'han de presentar mecanografiats, a doble espai, en fulls DIN-A4, amb

una extensió entre 2 i 4 fulls.

- En cada treball, hi ha de constar nom, adreça i població de l'alumne, el curs, i el nom i adreça de l'institut o escola.
- Si es detecten treballs copiats, quedaran desqualificats.
- El termini de presentació acaba el dia 9 de març de 1998.
- El jurat l'integraran les persones següents:
  - Mn. Francesc Cima, consiliari del Grup AVANT
  - Marian Trenchs, periodista i historiador
  - M. Pilar Batalla, mestra i bibliotecària
  - Montserrat Coll, bibliotecària
  - Jordi Massaguer, vocal de la FCC
  - Sebastià Sanz, publicista i poeta
  - Glòria Oliva, mestra.
 Actuarà de secretari Jordi Simó, i de subsecretari Pere Massó, membres de la FCC.
- Els treballs s'han d'enviar a IX Concurs de Redacció Bíblica. Ap. de Correus 936 - Terrassa.
- La participació en el concurs comporta l'acceptació d'aquestes bases i les disposicions que, al seu moment, pugui emetre el Jurat.
- El lliurament dels premis es farà el dia 23 de maig de 1998, a les 11 del matí, al Centre Cultural de la Caixa d'Estalvis de Terrassa, situat a la Rambla d'Egara 340, de Terrassa.

VEREDICTE DEL VIII CONCURS DE REDACCIÓ BÍBLICA DE 1997

GRUP A

1r. Premi Elisabeth Amat
2n. Premi Núria Bacardit Arias
3r. Premi Miriam Maymó Vela
Accèssit Lidia Martín Justicia

El Pinar de Nuestra Señora
Santa Teresa de Jesús
Catequesi Sant Joan d'Horta
El Pinar de Nuestra Señora

Valldoreix
Barcelona
Barcelona
Valldoreix

GRUP B

1r. Premi Eva Gomar Cantarero
2n. Premi Yrene Lorente Collado
3r. Premi Marta Sibina Seguerela
Accèssit Núria Gabernet Díaz

El Pinar de Nuestra Señora
El Pinar de Nuestra Señora
El Pinar de Nuestra Señora
Dominiques de l'Anunciata

Valldoreix
Valldoreix
Valldoreix
Barcelona